

2022

Informe anual

Andorran Banking
Excellence and trust

Andorran Banking

C/ Ciutat de Consuegra, 16 - Edifici l'Illa, esc. A, 2n

AD500 Andorra la Vella - Principat d'Andorra

Tel. +376 807110 - Fax +376 867110

andorranbanking@andorranbanking.ad

www.andorranbanking.ad

Publicat per Andorran Banking

© Andorran Banking

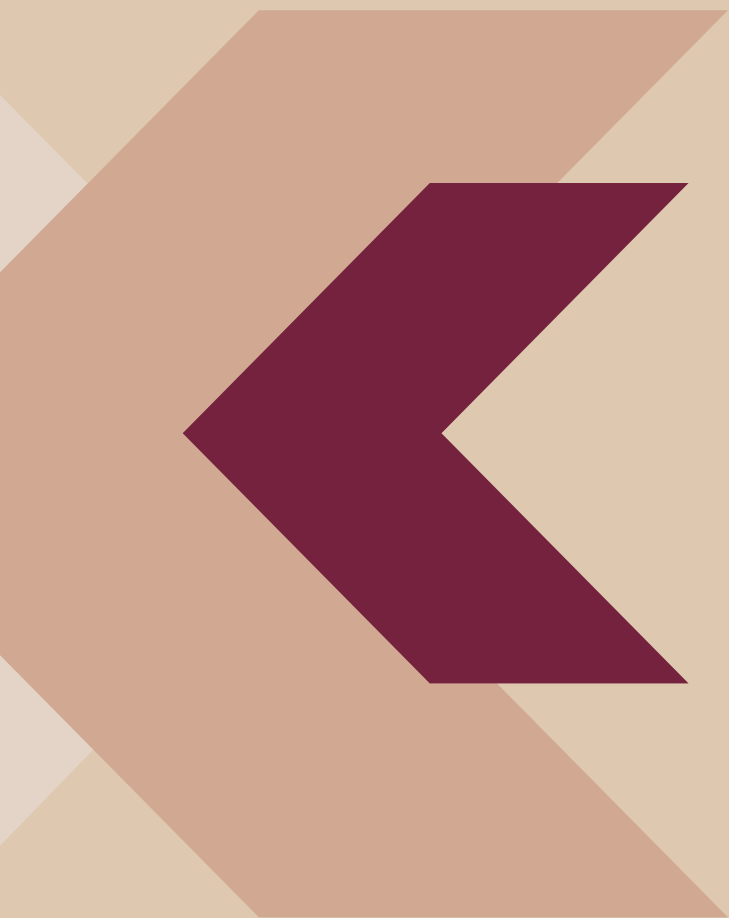
Dipòsit legal: AND.224-2023

ISBN: 978-99920-3-369-2

L'Informe Anual és una publicació anyal elaborada per Andorran Banking disponible en format digital a la pàgina web **www.andorranbanking.ad**.

Es permet la utilització de la informació continguda en aquest informe sempre que sigui per a finalitats no lucratives esmentant com a font d'informació **Publicació d'Andorran Banking "Informe Anual"**.

No s'autoritza la transformació total o parcial de cap contingut.

2022

Informe anual

Índex

1

Missatge del President d'Andorran Banking > 4

2

Andorran Banking > 6

3

Andorra i la seva economia > 13

4

El sector financer > 19

- Xifres clau del sector financer 20
- El sector bancari 21
 - Presència internacional de la banca andorrana 21
 - Pagaments i digitalització 22
 - Principals indicadors 23
 - Contribució al progrés econòmic 25
 - Responsabilitat Social Corporativa 25
 - Informe anual 26

5

Regulació financera > 39

1 Missatge del President d'Andorran Banking

Des d'Andorran Banking fem un balanç molt positiu del 2022 pel que fa a la nostra activitat, amb un model de negoci rendible i sostenible en el temps.

Si bé l'escenari econòmic del 2022 s'ha vist molt tensionat pels increments en la inflació i en els tipus d'interès i, sobretot, per la guerra a Ucraïna, les mesures preses han permès una estabilització de les economies i un creixement en la major part dels països.

La banca andorrana ha tancat l'exercici 2022 amb un resultat agregat de les tres entitats bancàries de 113 milions d'euros. Aquest any ha estat marcat per les operacions corporatives de MoraBanc i Creand Crèdit Andorrà, amb les integracions de BancSabadell d'Andorra i Vall Banc respectivament. La banca creix un 16% en beneficis, però també ho fa un 3,6% en volum dels recursos gestionats de clients, fins als 63.691 milions d'euros.

Les entitats del sector bancari andorrà ofereixen un model de banca universal que combina la banca de particulars, d'empreses i la banca privada, i han demostrat un cop més la seva resiliència i sostenibilitat en moments d'incertesa, proporcionant una diversificació en la gestió de riscos i millorant les seves ràtios més rellevants. D'una banda, el conjunt dels tres bancs presenta una rendibilitat (ROE) del 7,57%, en línia amb la rendibilitat mitjana de les entitats europees durant el mateix període, amb un increment de 153 punts bàsics respecte del 2021. La rendibilitat del negoci sobre els actius, mesurat pel ROA, assoleix el 0,66%, millorant la seva posició respecte del 2021 i per sobre de la mitjana europea. Si bé la pujada de tipus d'interès ha rendibilitzat l'activitat tradicional de concessió de préstecs i ha

« Els bancs hem d'estar més a prop de la nostra clientela davant de les situacions d'incertesa viscudes per l'increment de la inflació i els alts tipus d'interès. En definitiva, en els canvis de cycle econòmic. »

Lluís Alsina Álvarez
President d'Andorran Banking

empès cap amunt el benefici, els costos inherents a les operacions corporatives, l'adaptació continua a la normativa bancària internacional i les inversions tecnològiques han continuat pressionant els resultats del sector. Tanmateix, la rendibilitat presentada pel sector aquest 2022 és una xifra que dona confiança als mercats, als accionistes i a la clientela.

En aquestes dades voldriem fer esment també de la solidesa en el balanç de les entitats andorranes. Tenim una bona capitalització amb una ràtio de solvència CET1 (*phase-in*) del 15,76% a 31 de desembre del 2022 (17% a 31 de desembre de 2021) per sobre de la mitjana dels bancs europeus. Aquesta ràtio s'ha vist afectada per les operacions corporatives que s'han produït a la plaça, unes operacions que, tant a escala nacional com internacional, permeten generar creixement dins i fora de les fronteres andorranes i disposar així d'un sistema més eficient, més sòlid i amb més capacitat de resposta per als clients i clientes. De la seva banda, la ràtio de liquiditat (LCR) és del 201%, molt superior al mínim del 100% fixat pels reguladors europeus i superior a la mitjana dels bancs europeus, i la ràtio de morositat, tot i l'increment de l'euribor, continua amb la seva tendència a la baixa fins al 3,3% a tancament del 2022.

La nostra manera de fer banca, amb un model de proximitat i solvència, és el que dona seguretat a la nostra economia i a la nostra clientela, però també és un motor de creixement per al teixit econòmic i social. El sector ha intensificat la seva acció per mantenir-se prop dels projectes de les persones, empreses i institucions. Si bé la xifra total d'inversió creditícia s'ha mantingut estable al voltant dels

5.000 milions d'euros, s'han formalitzat 702 noves hipoteques a famílies que sumen un import total concedit de 375 milions d'euros (+18% respecte del 2021), la qual cosa representa un 12% del PIB. Els préstecs nous a empreses i particulars han estat de 676 milions d'euros, un 25% més que l'any 2021 i suposen un 21% del PIB del país. La nostra capacitat de prestar diners, que correspon a un 33% del PIB, afavoreix el creixement econòmic nacional. Estem al costat dels projectes del país, però també estem al costat dels col·lectius més vulnerables. Ara, ja aquest 2023, amb el programa d'aval al primer habitatge, el Govern ha estructurat un ajut mitjançant el qual l'Executiu avala el 20% del valor total del préstec hipotecari demanat per un ciutadà i se subvencionaran part dels interessos del préstec. Per a les entitats, aquest programa, com ho va ser també el d'acompanyament de les empreses i les famílies durant la pandèmia, és un compromís per créixer de manera sostenible, sense deixar enrere els col·lectius més vulnerables.

Hem tancat el 2022 amb unes dades que ens fan tenir confiança en el futur, la qual cosa passa pel nostre mercat domèstic, però també pels mercats internacionals que servim. Són la nostra via de creixement i de diversificació, un camí que ens posiciona amb solidesa i més força per fer front als nous reptes futurs.

Durant el 2023 es preveu avançar de manera decisiva en l'Acord d'Associació amb la Unió Europea, un encaix d'Andorra al mercat únic que inclourà també el sector financer. Des d'Andorran Banking hi tindrem un rol actiu, responsable i constructiu per assolir el millor acord possible per a tots.

Abril de 2023

2

Andorran Banking

Disposar d'un sistema bancari propi és essencial per al desenvolupament de l'economia del territori. La nostra missió és promoure el desenvolupament i la competitivitat del sector com a motor econòmic i social d'Andorra.

Òrgans de Govern

Lluís Alsina

MoraBanc

President

Xavier Cornella

Creand

Vicepresident

Carlos Aso

Andbank

Vocal

Esther Puigercós

Secretària i Directora General

Comissions

Membership

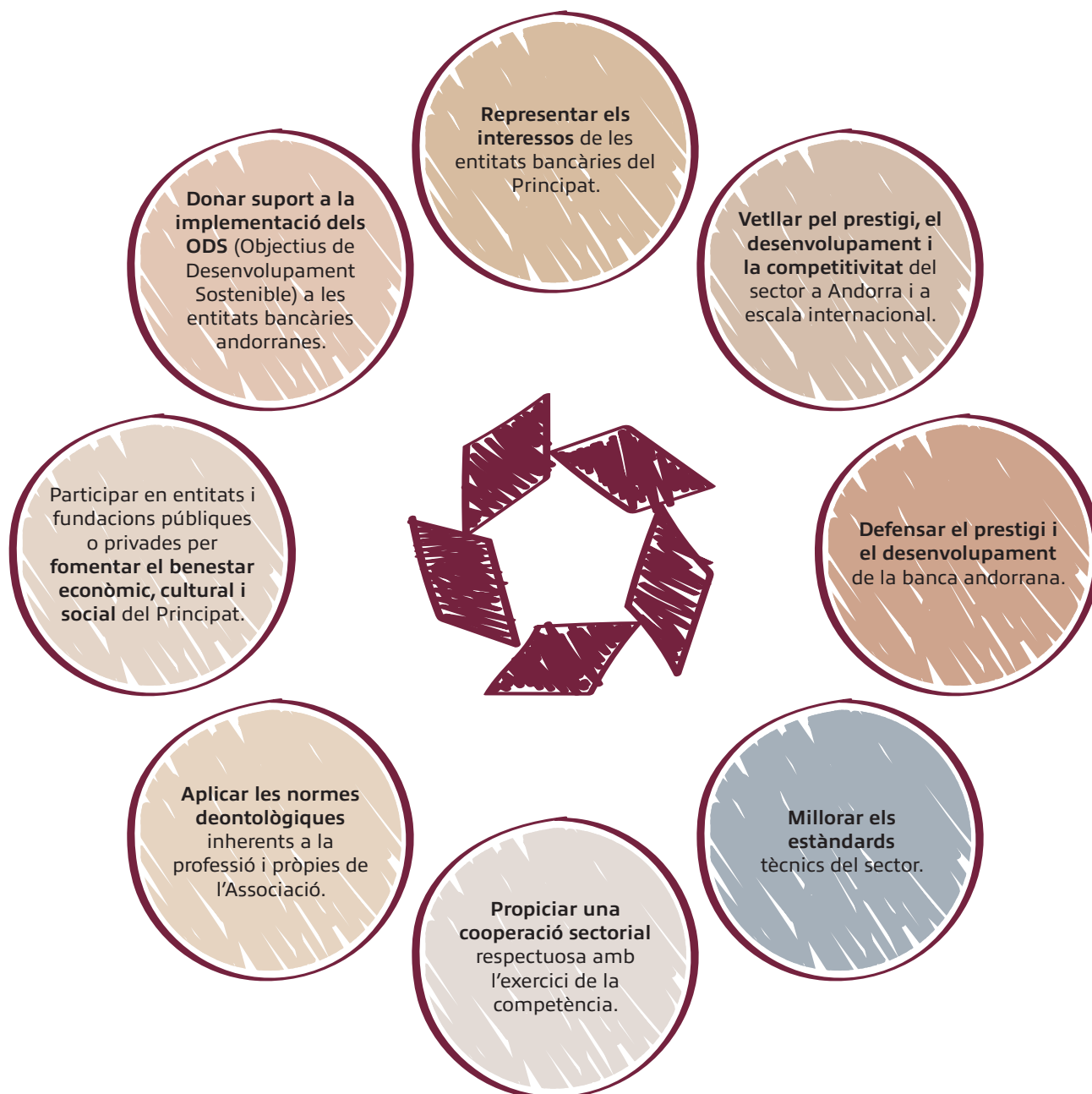

Grups de treball

- Europa
- Formació
- Projecte TPVs
- Taula Habitatge

Missió i rol

La nostra missió envers els bancs andorrans és promoure el desenvolupament i la competitivitat del sector bancari com a motor de creixement econòmic i social del país.

Valors

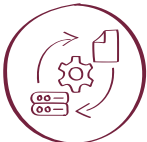
1. Professionalitat i qualitat

El sector bancari, amb més de 90 anys d'experiència, comprèn personal altament qualificat que actua amb diligència i professionalitat per proveir una alta qualitat en productes i serveis.

2. Internacionalització i serveis de valor afegit

L'evolució i solidesa del sector bancari andorrà han estat impulsades per uns serveis amb un valor afegit més alt, una dilatada experiència en la gestió de patrimonis i d'actius i per una forta internacionalització, combinats amb un creixement sostenible i rendible.

3. Transformació digital

El sector bancari andorrà, amb voluntat de canvi, de buscar solucions i d'estar al dia amb la tecnologia més puntera, aposta per la transformació digital generant valor al client final.

4. Integritat

Els bancs andorrans actuen amb honestedat, lleialtat i integritat preservant la confiança i la reputació del sistema financer andorrà davant de la seva clientela, dels professionals, de les institucions, dels mercats i de la societat en el seu conjunt.

5. Responsabilitat i solidaritat

El sector bancari ha dedicat anys de treball a polítiques de voluntariat relacionades amb la responsabilitat corporativa i social basades en un creixement responsable i marcades per un compromís amb la societat.

6. Solvència

Les continuades ràtios elevades de solvència han esdevingut una de les seves característiques principals, demostrant una gestió conservadora i prudent dels bancs andorrans.

7. Marc fiscal òptim

Andorra ha modernitzat i consolidat el seu marc fiscal, fent-lo comparable amb el d'altres països. No obstant això, el procés d'homologació ha preservat la competitivitat fiscal del país.

8. Transparència i homologació

Andorra ha estat subjecta a una profunda transformació, i ha treballat rigorosament en l'adopció d'un marc legal transparent i modern homologant-lo al d'altres països i centres financers, complint plenament amb els estàndards internacionals més elevats.

9. Estabilitat

Andorra es caracteritza per un entorn polític i social estable amb alts nivells de seguretat.

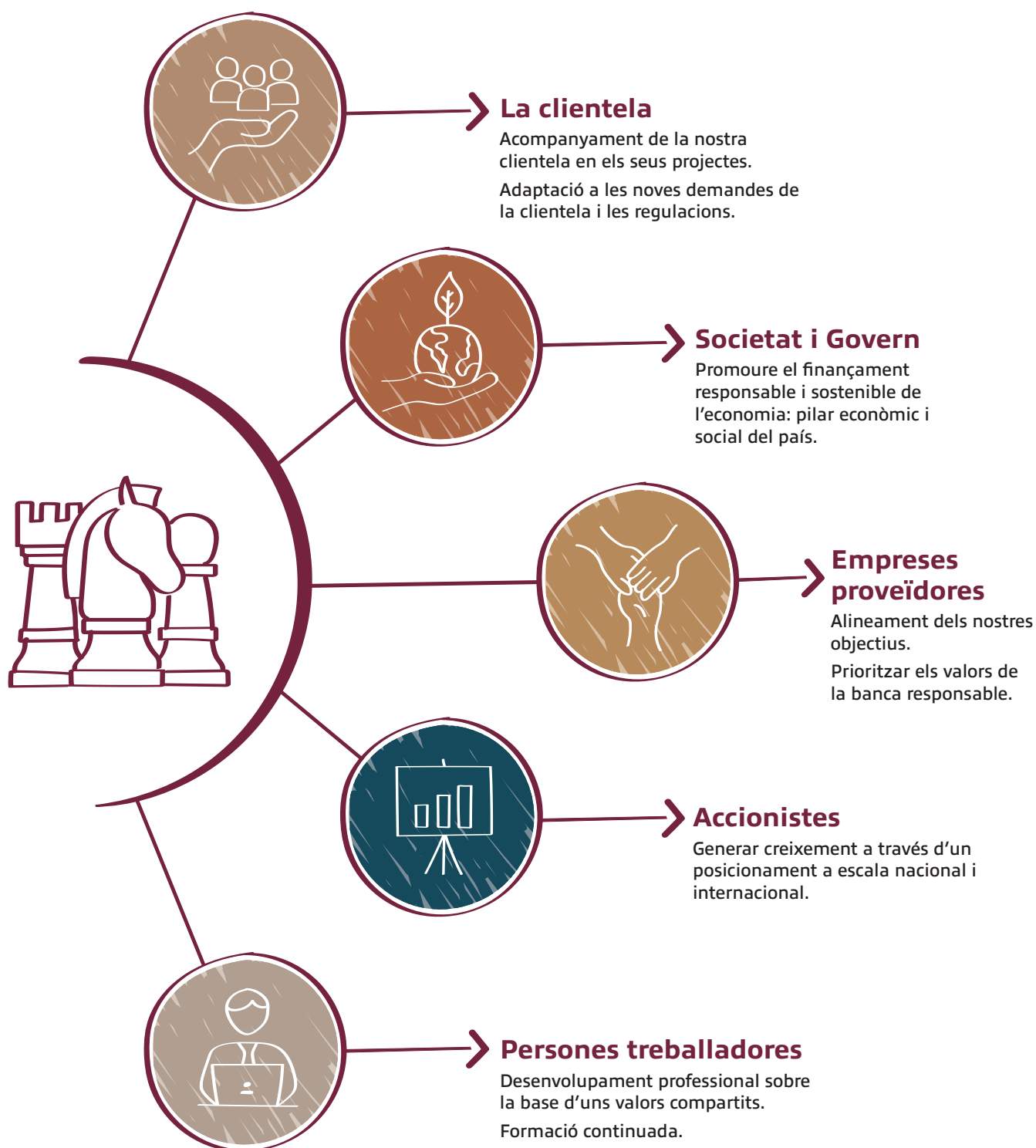

10. Competitivitat i innovació

Andorra continua treballant per enfortir els seus pilars econòmics principals mentre permet la creació de nous sectors d'activitat. L'entorn favorable per als negocis, un sistema educatiu multilingüe, els diferents tipus de residència a l'abast i l'alt nivell de qualitat de vida reforcen l'atractiu del país.

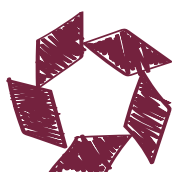
La nostra estratègia

Assolir la nostra missió a través d'un enfocament de 5 pilars.

Un any ple d'activitats!

4 acords de col·laboració amb la Creu Roja Andorrana, Unicef, Càritas Andorrana, la Fundació Privada Tutelar i Govern d'Andorra.

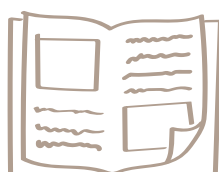
161 reunions de Comissions d'Andorran Banking.

53 reunions dels òrgans d'administració de la Confederació Empresarial Andorrana, de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra i de la Fundació Privada Tutelar.

44 reunions mantingudes a Govern i als òrgans de supervisió bancària.

Prop de 15 articles publicats, entrevistes, declaracions i notes de premsa.

2 newsletters amb les notícies d'interès del sector i del país.

Formació continuada

Entrega de diplomes del III Curs de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme (prop de 40 persones).

Andorran Banking col·labora a la Jornada ACTINN Innoday sobre innovació en finances a Andorra.

Presència en xarxes socials

3

Andorra i la seva economia

Andorra té un model econòmic
basat en el turisme, el comerç i
el sector financer.

Coneix Andorra

Forma de Govern

1993: Andorra es va dotar d'una Constitució moderna i va esdevenir un copríncipat parlamentari.

28 consellers

Consell General (Parlament Andorrà) és el màxim òrgan de representació popular.

2 Coprínceps

Són el cap d'estat indivisa i conjuntament. Els càrrecs recauen en el Bisbe d'Urgell (actualment l'Excm. Sr. Enric Vives i Sicília) i el President de la República Francesa (actualment l'Excm. Sr. Emmanuel Macron).

2011: La signatura de l'Acord Monetari amb la Unió Europea va convertir l'euro en la moneda oficial del Principat d'Andorra.

81.588 habitants

La població d'Andorra ha augmentat un 17% en 10 anys.

11 ministres

El Govern té el poder executiu de l'Estat i està integrat pel cap de Govern i els ministres.

50.519 llocs de treball

El mercat laboral ha crescut un 7% en 10 anys.

1/6

Ràtio de societats actives/habitants (densitat empresarial).

468 Km²

La superfície d'Andorra és superior a la d'altres petits estats europeus com San Marino (61 Km²), Liechtenstein (157 Km²) o el Principat de Mònaco (1,5 Km²). Aproximadament el 39% de la superfície del país son boscos.

7 parròquies

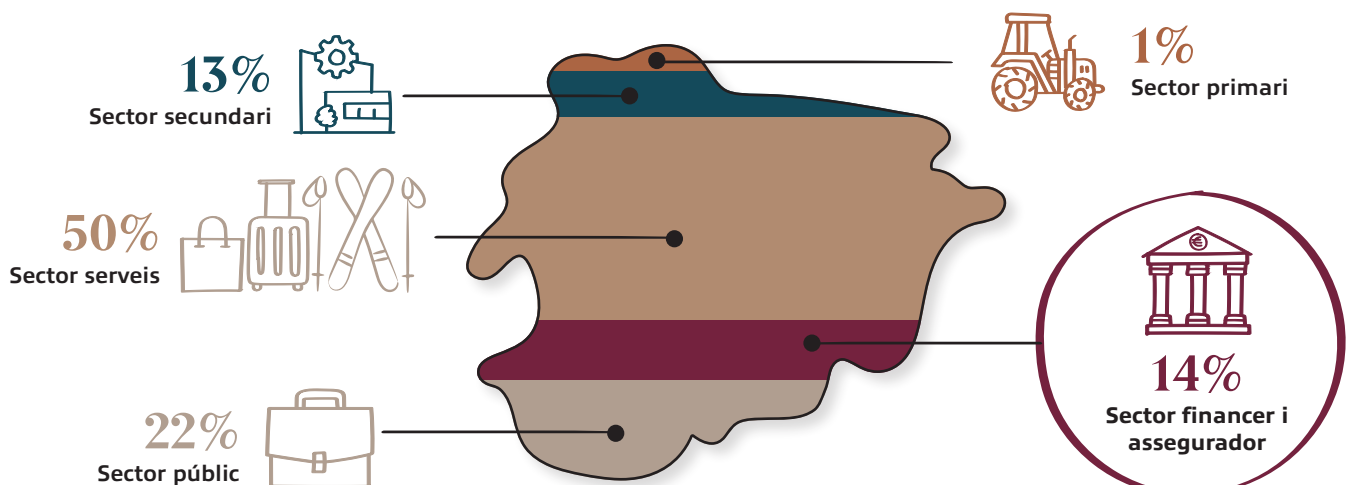
Andorra està dividida administrativament en set circumscripcions territorials: Canillo, Encamp, Ordino, La Massana, Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria i Escaldes-Engordany.

Català

És la llengua oficial d'Andorra si bé també s'utilitza de manera habitual el castellà, el francès i l'anglès en l'àmbit comercial i financer.

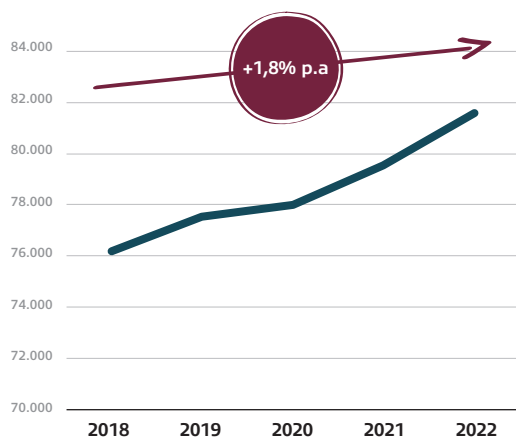
Diversificació del teixit empresarial

Estimació PIB – Pes del VAB nominal per sectors d'activitats.

Dades econòmiques

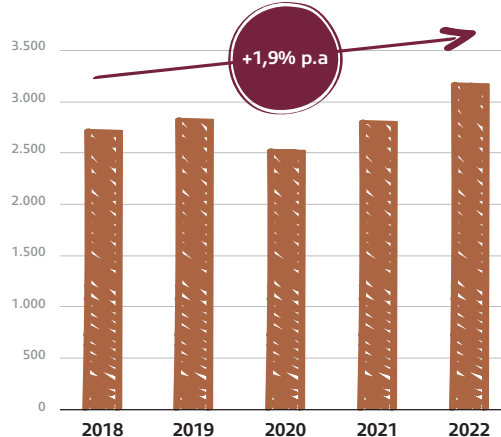
Població

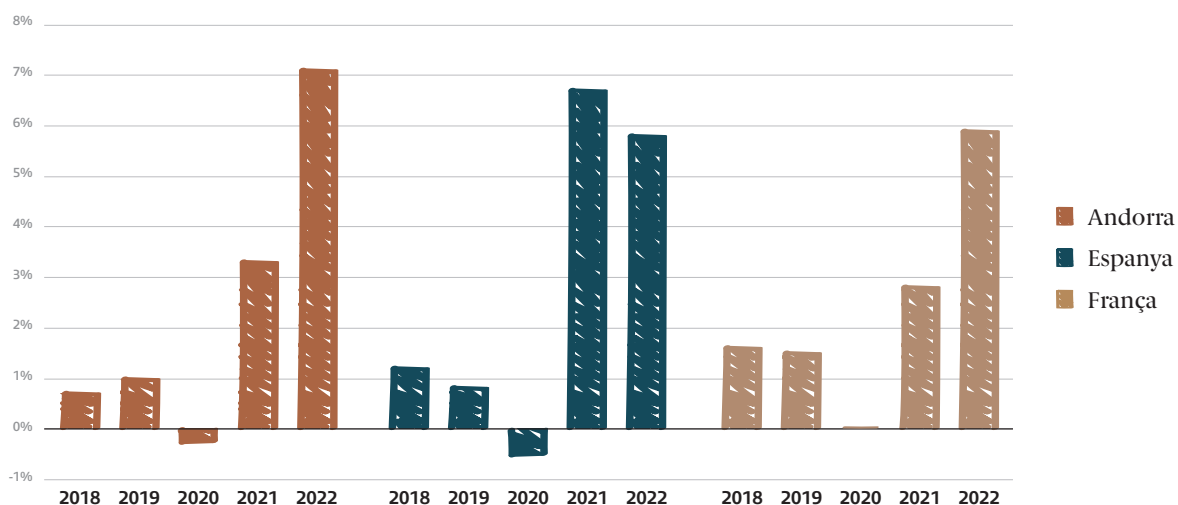
p.a.: per any

PIB nominal

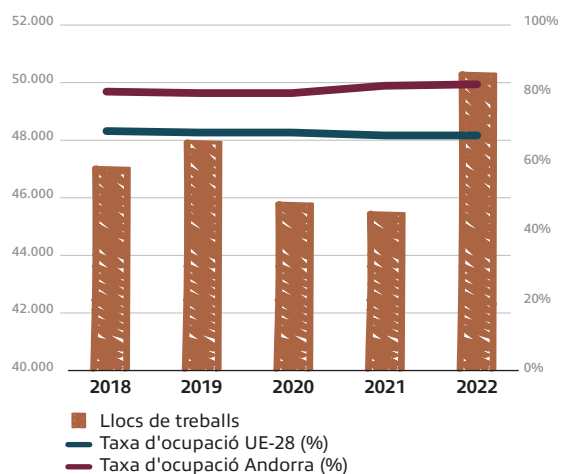
(Milions d'euros)

Inflació

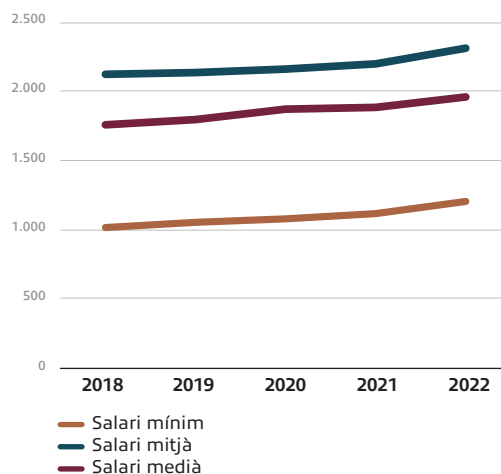

Mercat laboral

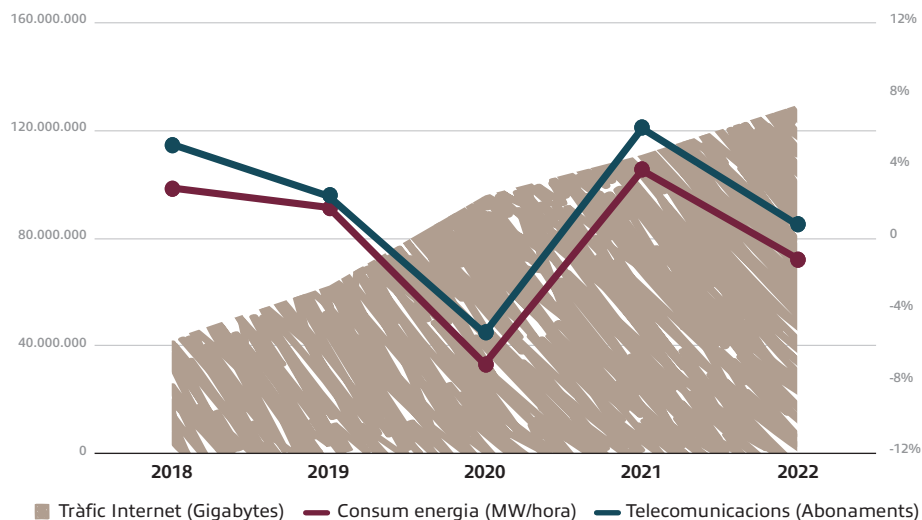

Salaris

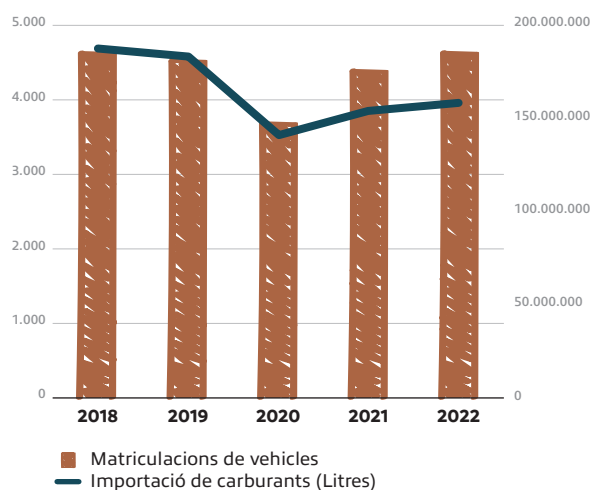
(Euros)

Energia i telecomunicacions

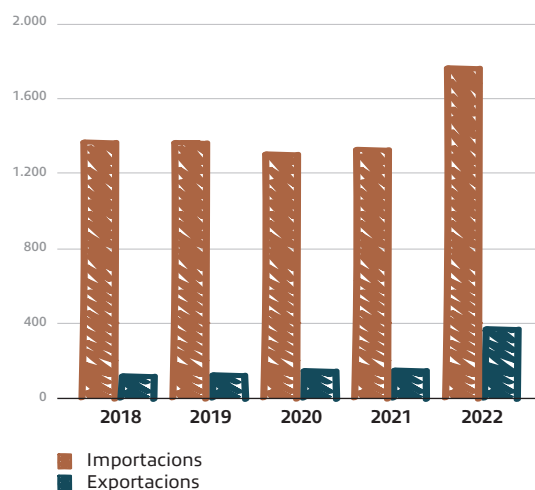

Transport

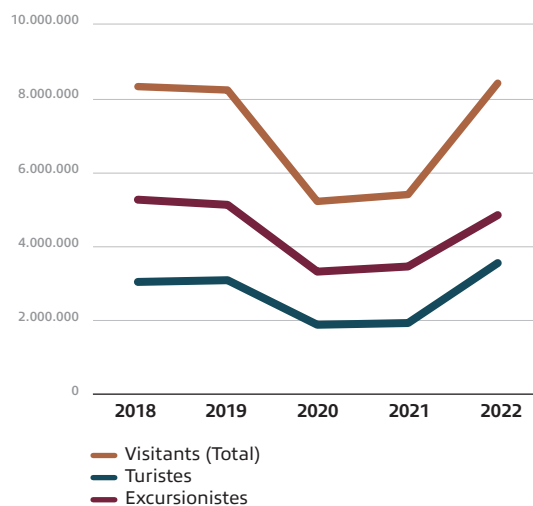

Comerç

(Milions d'euros)

Turisme

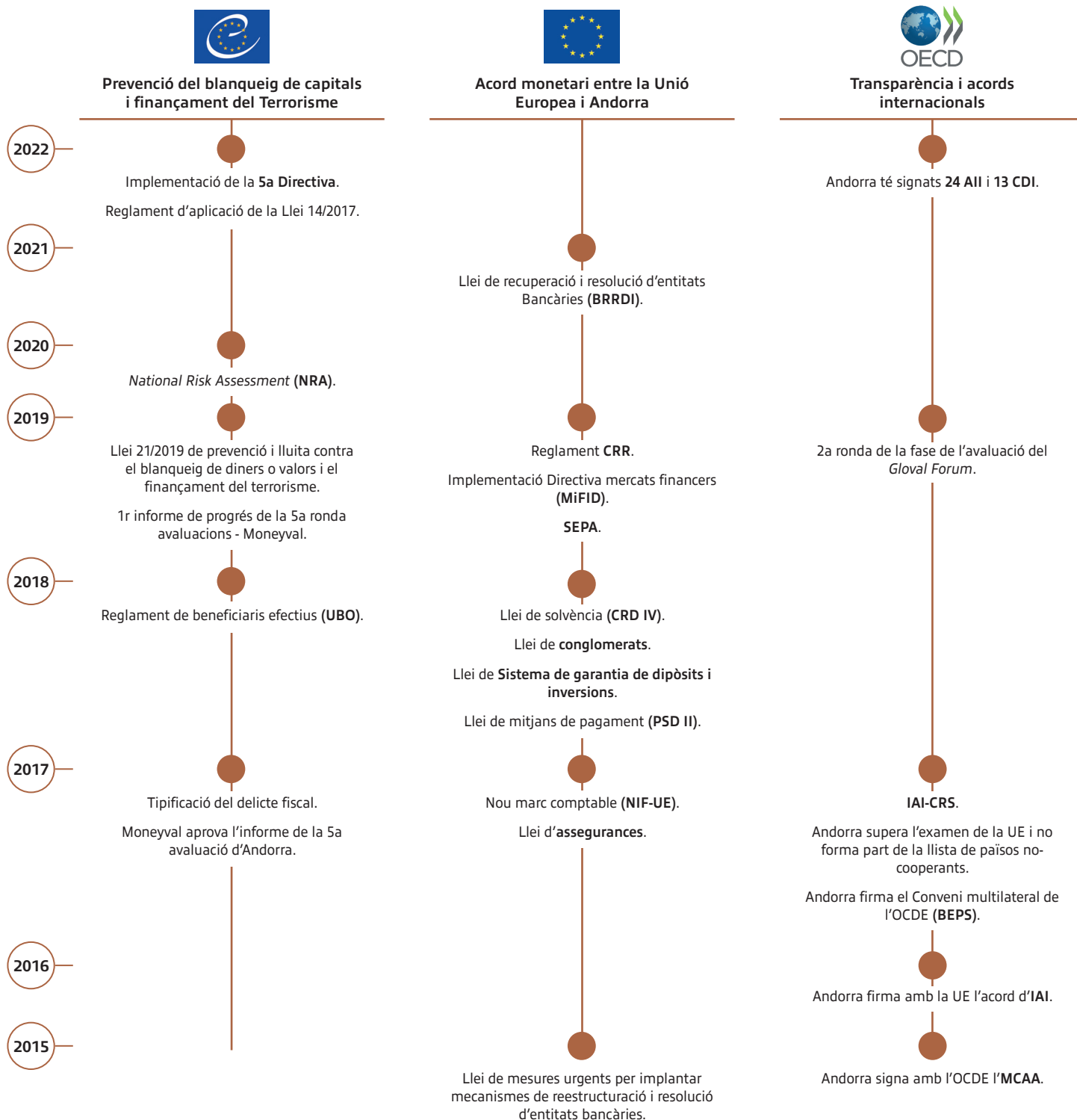
Ràting País

Agència Standard & Poor's		a 12/05/2023
Llarg termini	BBB+	
Curt termini	A - 2	
Perspectiva	Positiva	
Agència Fitch Ratings		a 28/04/2023
Llarg termini	A-	
Curt termini	F2	
Perspectiva	Estable	
Agència Moody's		a 04/02/2022
Llarg termini	Baa2	
Perspectiva	Estable	

Impostos actualment vigents

Impost sobre societats (IS)	Tipus general 10%
Impost sobre la renda de persones físiques (IRPF)	Tipus general 10%
Impost sobre la renda de no-residents (IRNR)	Tipus general 10%
Impost general indirecte (IGI)	Tipus general 4,5%

Procés de transformació del Principat d'Andorra

2020: Andorra esdevé el 190è membre del Fons Monetari Internacional.

2021: Primera emissió de bons internacionals.

4

El sector financer

El sector bancari és un sector estratègic i el seu rol és clau en el finançament del creixement econòmic d'Andorra, per la creació de llocs de treballs qualificats i per la seva contribució a les finances públiques.

Xifres clau del sector financer

3 grups bancaris

ANDBANK
Private Bankers

MORABANC

Creand[©]
Crèdit Andorrà

33 oficines bancàries
a tot el Principat d'Andorra
(4 oficines per 10.000 habitants)

Banca
comercial

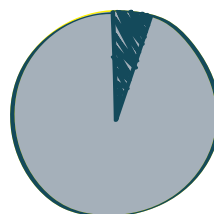
Banca
privada

Activitats
de fons

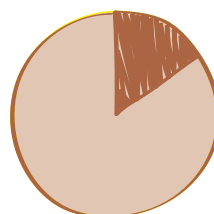
Assegurances

El sistema financer
representa
aproximadament el

5%

del total de les persones
assalariades

Contribueix
aproximadament a un

15%

del PIB

1.229

és el nombre de persones treballadores
en banca a Andorra el 2022

593

636

27

Companyies
d'assegurances

**El sector financer està
supervisat per**

AFA Autoritat
Financera
Andorrana

UIFAND
UNITAT D'INTEL·LIGÈNCIA FINANCERA
D'ANDORRA

12

Entitats financeres
d'inversions

El sector bancari

› Presència internacional de la banca andorrana

**Més de 90 anys
d'experiència
en banca**

1 Andorra

4 Estats Units

7 Mèxic

10 Suïssa

2 Brasil

5 Israel

8 Mònaco

11 Uruguai

3 Espanya

6 Luxemburg

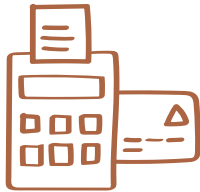
9 Panamà

> Pagaments i digitalització

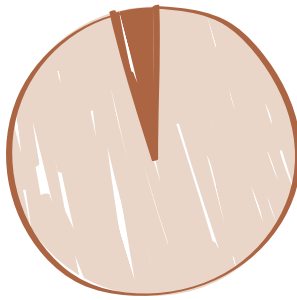

SERMIPA
Serveis i Mitjans de Pagament

és una filial dels bancs andorrans que té per objecte la prestació de serveis vinculats amb l'ús de targetes i altres mitjans de pagaments. Durant l'any 2022 s'ha procedit a substituir el 100% del parc de terminals TPV dels comerços a la tecnologia Android.

5.129
TPVs

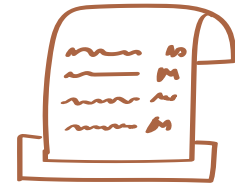
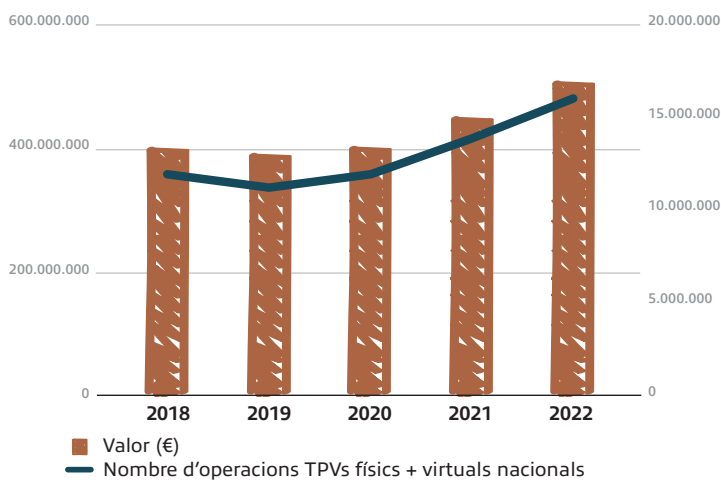

505
Milions d'euros
en transaccions amb TPVs

95,6%
TPVs físics

4,4%
TPVs virtuals

Nombre de transaccions nacionals i internacionals de targetes (adquirent)

El 2022 el valor
del tiquet mitjà
ha estat de:

31€
amb TPVs físics

52€
amb TPVs virtuals

El sector destina més del
6% dels seus beneficis
a l'impuls de la
transformació digital

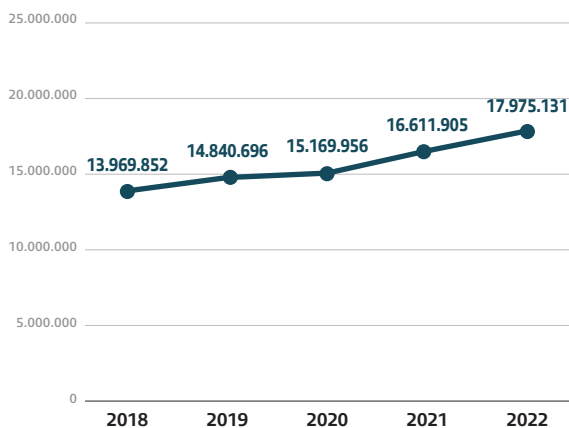

Durant el 2021-2022,
els **usuaris digitals** han crescut
un **67%** i els de les **aplicacions**
mòbils, un **24%**

➤ Principals indicadors

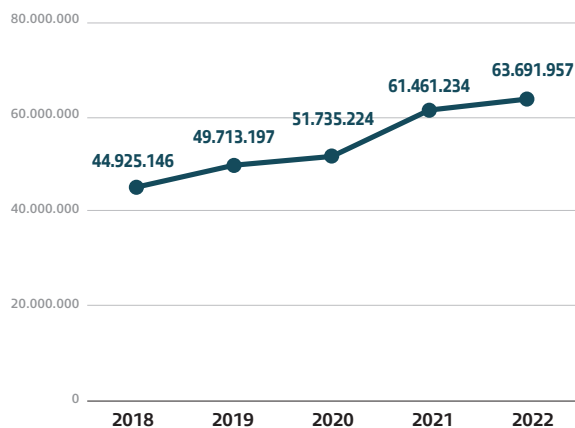
Total actius

(Milers d'euros)

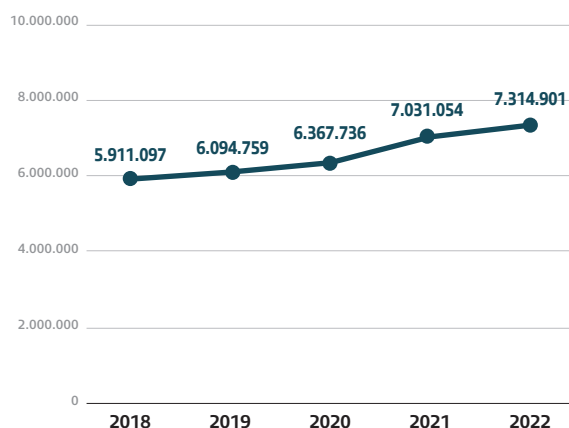
Recursos gestionats

(Milers d'euros)

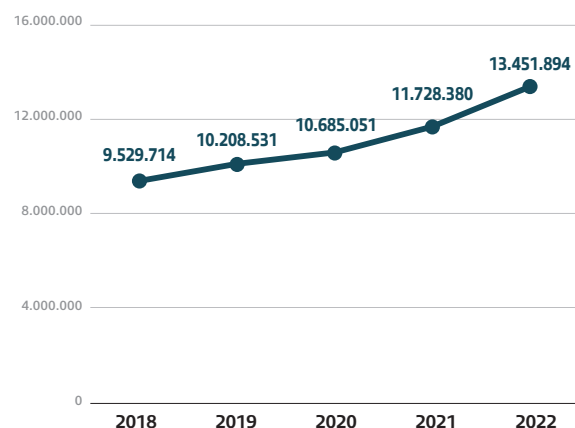
Inversió creditícia bruta

(Milers d'euros)

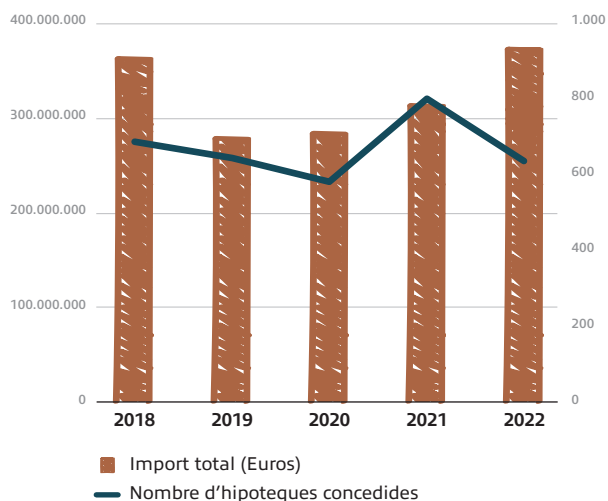

Dipòsits clients

(Milers d'euros)

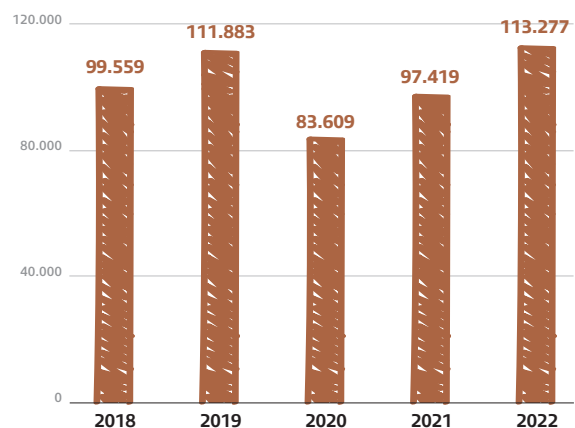

Concessió anual d'inversió creditícia en garantia hipotecària

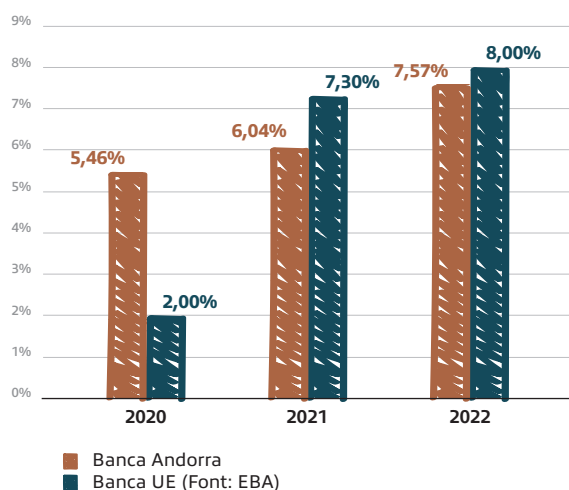
Resultat

(Milers d'euros)

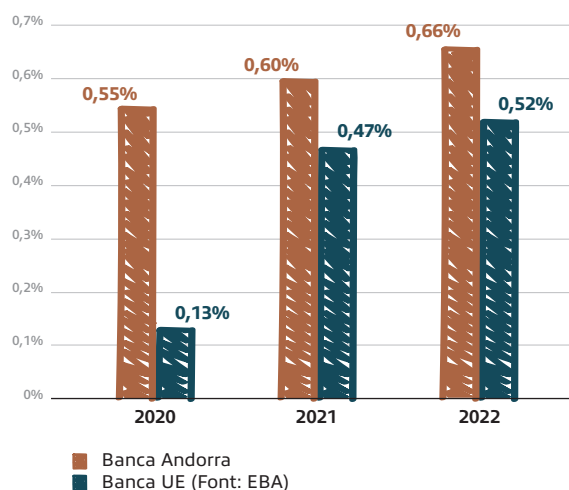
ROE

(Benefici atribuït al grup respecte a recursos propis mitjans)

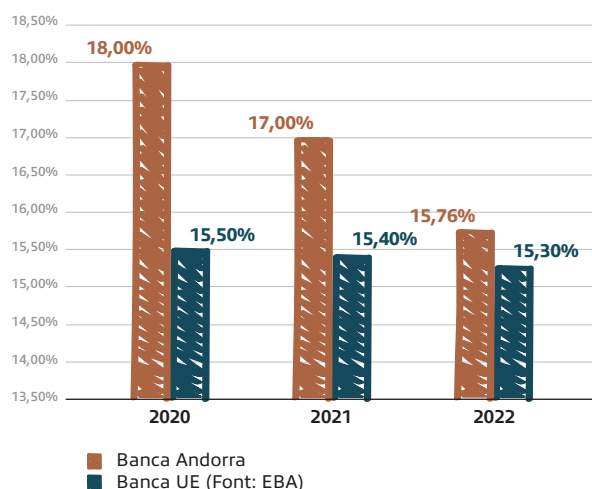
ROA

(Benefici net respecte a actius totals mitjans)

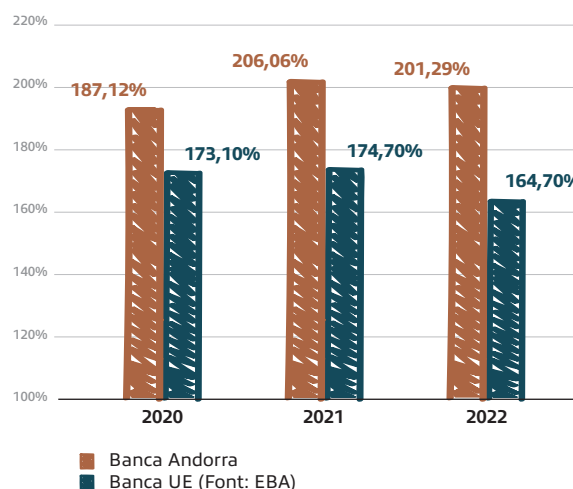
Ràtio de solvència CET1

(phase-in)

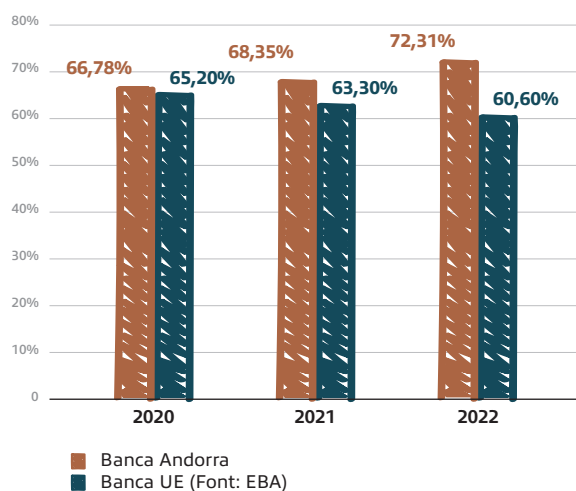
Ràtio de liquiditat

(Liquidity Coverage Ratio)

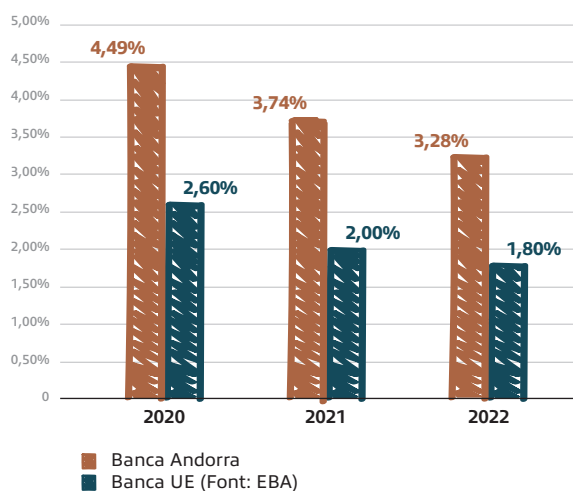
Ràtio d'eficiència

(Cost to income ratio)

Ràtio de morositat

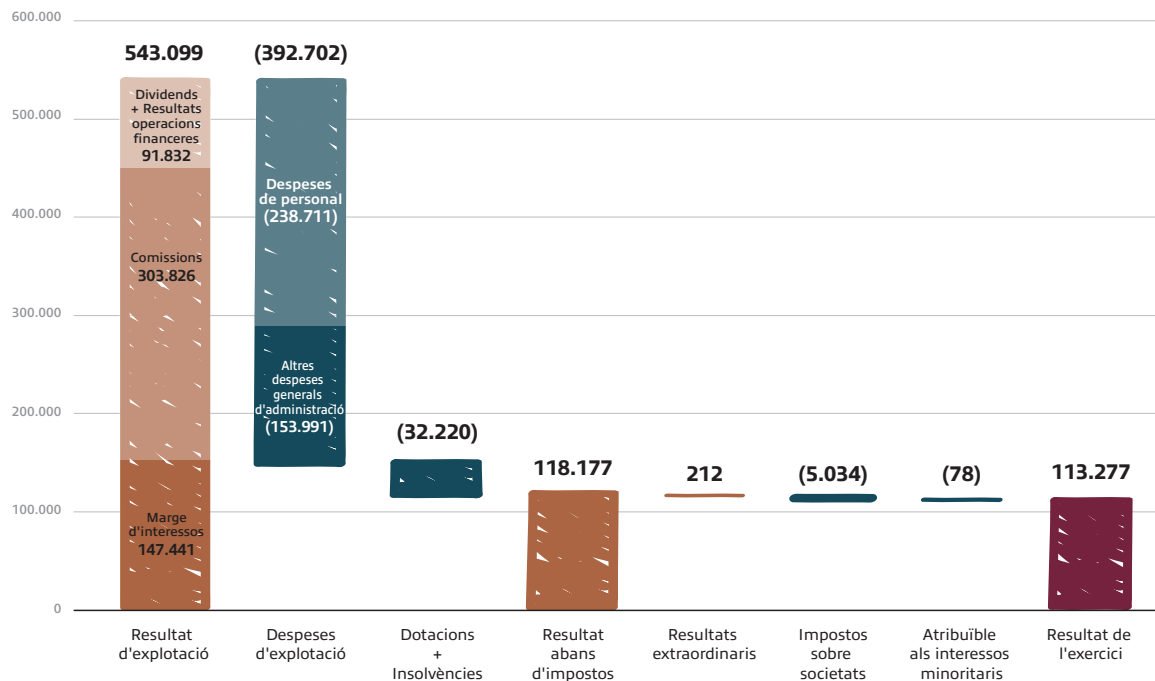
(NPL ratio)

› Contribució al progrés econòmic

Beneficis 2022

(Milers d'euros)

La banca contribueix al desenvolupament econòmic a tres nivells: finançant l'economia real, amb la creació de llocs de treball qualificats i a través dels impostos.

Els impostos suportats a Andorra pel sector bancari representen el 25% dels beneficis generats al Principat.

› Responsabilitat Social Corporativa

Es destina el **4% dels beneficis a RSC** a través de subvencions, aportacions a entitats socials sense ànim de lucre, culturals i esportives.

100 estudiants en pràctiques durant el 2022.

6.565 kg de plàstics i **60.843 kg** de paper reciclats durant el 2022.

> Informe anual

CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS DEL SECTOR BANCARI ANDORRÀ

Prestació de serveis bancaris amb valor afegit: el model de negoci de la banca andorrana es basa en oferir els millors serveis de banca privada i gestió d'actius a la clientela, com també en potenciar el dinamisme de l'economia real a través de la banca comercial enfocada als particulars i empreses. El procés de digitalització viscut per les entitats és un punt fort per oferir un producte adaptat a les necessitats digitals de la clientela.

Forta internacionalització: l'ambiciosa estratègia de creixement i diversificació de la banca andorrana es basa en un model de banca universal, sense perdre de vista els serveis i una forta internacionalització. El sector bancari andorrà està present a Europa, els Estats Units, l'Amèrica Llatina i l'Orient Mitjà.

Creixement sostenible i rendible: els recursos gestionats pels bancs andorrans han crescut els darrers 12 anys amb una mitjana anual del 10%. Els bancs andorrans han sabut mantenir la seva rendibilitat tot i la dècada extraordinària de tipus d'interès baixos.

Bancs sòlids: la solidesa dels bancs andorrans permet fer front amb millors condicions al context actual d'incertesa econòmica provocada per la inflació i el creixement dels tipus d'interès.

INDÚSTRIA ESTRATÈGICA

El sector bancari és un dels motors de l'economia andorrana. Els bancs andorrans tenen un rol essencial en l'impuls i l'acompanyament del desenvolupament econòmic i social del país. A més, cal posar en relleu la importància que té per a un territori disposar d'un sistema financer propi: si els bancs que hi operen tenen els seus centres de decisió molt lluny, és molt difícil entendre la idiosincràsia d'una societat i les seves necessitats de finançament, i com a conseqüència, l'economia perd molta empena.

MODEL DE NEGOCI

El model de negoci de la banca universal del sector bancari andorrà combina la banca de particulars i empreses amb la banca privada amb un servei de proximitat i atenció a la clientela amb més de 90 anys d'experiència. Aquest model ofereix en ell mateix una diversificació del seu model de negoci, un creixement sostenible i rendibilitat en el temps.

OPERACIONS CORPORATIVES 2022

L'exercici 2022 ha estat marcat per les operacions corporatives de Mora Banc i Creand Crèdit Andorrà.

Al novembre del 2022 va culminar el procés de fusió de Mora Banc amb BSABanc iniciat l'any anterior quan MoraBanc i l'entitat financera espanyola Banco de Sabadell, SA van formalitzar la compra per part del banc andorrà de la participació del 50,97% del capital social de BancSabadell d'Andorra, SA.

Creand Crèdit Andorrà per la seva banda va completar la fusió per absorció del 100% del capital de Vall Banc, SA durant el mes de juny del 2022.

Ambdues operacions corporatives donen lloc a un sistema bancari més eficient, més sòlid i amb més capacitat de resposta per als clients.

Banca internacional de proximitat: l'evolució del sector bancari s'ha estimulat gràcies a la prestació de serveis de valor afegit i a la forta internacionalització, amb un creixement sostenible i rendible.

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS DE LA BANCA ANDORRANA

(Milers d'euros)

Actiu	2022	% s/ Total	2021	% s/ Total	Var. (%) 22-21
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.096.651	6,10%	2.214.663	13,33%	(50,48%)
Actius financers mantinguts per negociar	537.656	2,99%	335.068	2,02%	60,46%
Actius financers no destinats a negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	398.123	2,21%	556.096	3,35%	(28,41%)
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	148.519	0,83%	435.150	2,62%	(65,87%)
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	1.181.028	6,57%	1.683.120	10,13%	(29,83%)
Actius financers a cost amortitzat	13.098.368	72,87%	9.908.657	59,65%	32,19%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	49.035	0,27%	5.709	0,03%	N/A
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	(13.629)	(0,08%)	17.728	0,11%	N/A
Inversions en negocis conjunts i associades	98.305	0,55%	155.325	0,94%	(36,71%)
Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	42.403	0,24%	38.404	0,23%	10,41%
Actius tangibles	429.185	2,39%	472.598	2,84%	(9,19%)
Actius intangibles	383.482	2,13%	417.172	2,51%	(8,08%)
Actius per impostos	61.017	0,34%	56.813	0,34%	7,40%
Altres actius	162.008	0,90%	154.754	0,93%	4,69%
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	302.980	1,69%	160.648	0,97%	88,60%
TOTAL ACTIU	17.975.131	100,00%	16.611.905	100,00%	8,21%
Passiu	2022	% s/ Total	2021	% s/ Total	Var. (%) 22-21
Passius financers mantinguts per negociar	179.654	1,00%	121.487	0,73%	47,88%
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	415.816	2,31%	490.607	2,95%	(15,24%)
Passius financers a cost amortitzat	15.109.460	84,06%	13.682.150	82,36%	10,43%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	1.889	0,01%	23.569	0,14%	(91,99%)
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	3.649	0,02%	171	–	N/A
Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	322.927	1,80%	339.306	2,04%	(4,83%)
Provisions	57.343	0,32%	70.872	0,43%	(19,09%)
Passius per impostos	26.495	0,15%	25.130	0,15%	5,43%
Altres passius	206.145	1,15%	188.607	1,14%	9,30%
Passius inclosos en grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	118.266	0,66%	1.508	0,01%	N/A
TOTAL PASSIU	16.441.644	91,47%	14.943.408	89,96%	10,03%
Patrimoni net	2022	% s/ Total	2021	% s/ Total	Var. (%) 22-21
Capital	190.565	1,06%	250.069	1,51%	(23,79%)
Prima d'emissió	122.304	0,68%	172.792	1,04%	(29,22%)
Instruments de patrimoni emesos diferents de capital	33.950	0,19%	34.700	0,21%	(2,16%)
Altre resultat global acumulat	(82.696)	(0,46%)	(52.082)	(0,31%)	58,78%
Guanys acumulats	778.819	4,33%	835.756	5,03%	(6,81%)
Reserves de revaloració	–	–	2.288	0,01%	–
Altres reserves	364.091	2,03%	316.548	1,91%	15,02%
Accions pròpies (-)	(2.307)	(0,01%)	(3.202)	(0,02%)	(27,95%)
Resultat de l'exercici atribuïble als propietaris de la dominant	113.277	0,63%	97.419	0,59%	16,28%
Dividend a compte (-)	–	–	–	–	–
Fons propis	1.518.003	8,45%	1.654.288	9,96%	(8,24%)
Interessos minoritaris	15.484	0,09%	14.210	0,09%	8,97%
TOTAL PATRIMONI NET	1.533.487	8,53%	1.668.498	10,04%	(8,09%)
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	17.975.131	100,00%	16.611.905	100,00%	8,21%

Les dades del 2021 es presenten únicament a efectes comparatius.

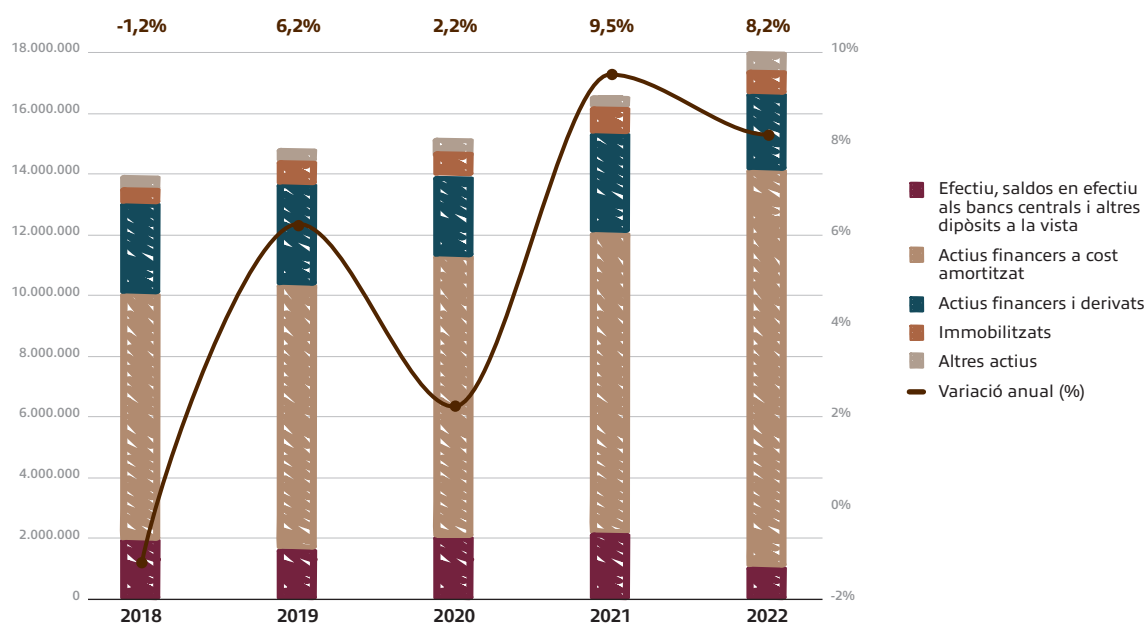
ACTIU AGREGAT

Els tres grans components de l'actiu agregat de la banca andorrana són el capítol d'“Actius financers a cost amortitzat”, que representa el 73% del total de l'actiu i que inclou, entre d'altres, la inversió creditícia, i el d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global”, que representa el 6% del total de l'actiu. El tercer component és l'epígraf d'“Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista” que representa el 6% i que inclou “Caixa i bancs centrals OCDE, AFA i intermediaris financers”.

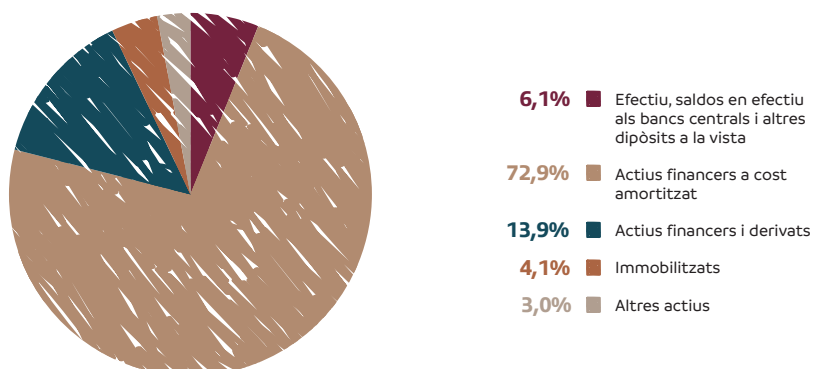
L'estructura de balanços consolidats de la banca andorrana reflecteix el tipus de negoci que desenvolupa, principalment el de banca privada i gestió d'actius. La banca comercial es desenvolupa únicament en territori andorrà i la inversió creditícia bruta representa un 44% del total de l'actiu.

Evolució de l'actiu agregat 2018-2022

(Milers d'euros)

Composició de l'actiu agregat 2022

PASSIU AGREGAT

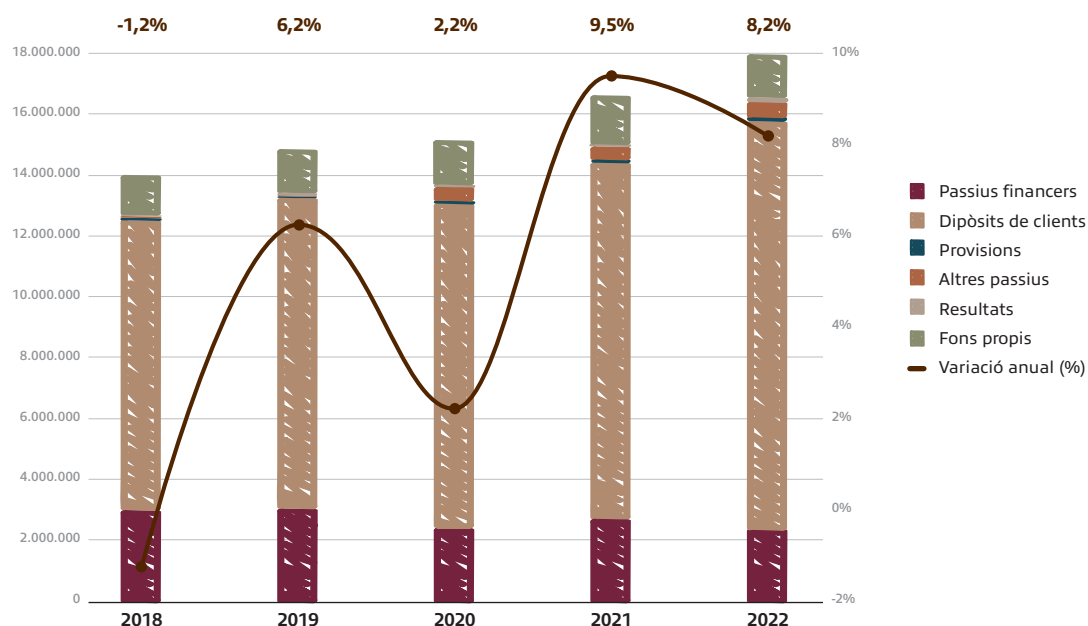
La composició del passiu agregat de la banca andorrana es caracteritza pel significatiu pes relatiu dels “Dipòsits de clients”, els quals representen a 31 de desembre de 2022 el 75% del passiu agregat. A 31 de desembre de 2022, el total de “dipòsits de clients” és de 13.451 milions d’euros, un 14,7% superior a l’exercici anterior i estan classificats dins l’epígraf de “Passius financers a cost amortitzat”. Els “Fons propis” representen el 8% i els “Resultats” el 0,6%.

La disminució de l’epígraf de fons propis agregat del sector del sector és fruit de les dues operacions corporatives realitzades dins del propi sector durant el 2022.

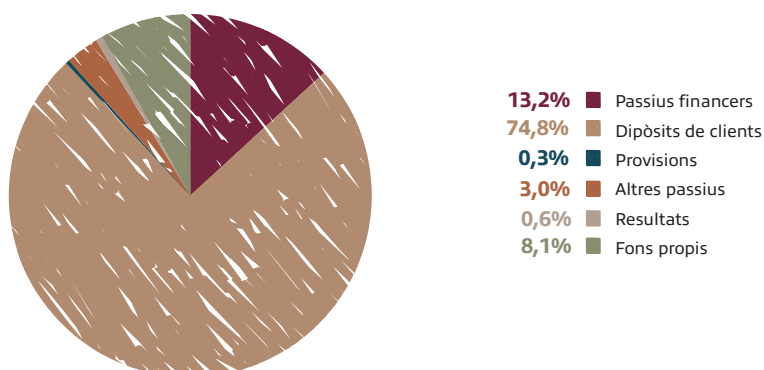
L’evolució dels dipòsits de clients ha estat marcada per la variació dels tipus d’interès i, en conseqüència, per l’evolució dels mercats de capitals internacionals, com també per la política d’expansió de les entitats bancàries.

Evolució del passiu agregat 2018-2022

(Milers d’euros)

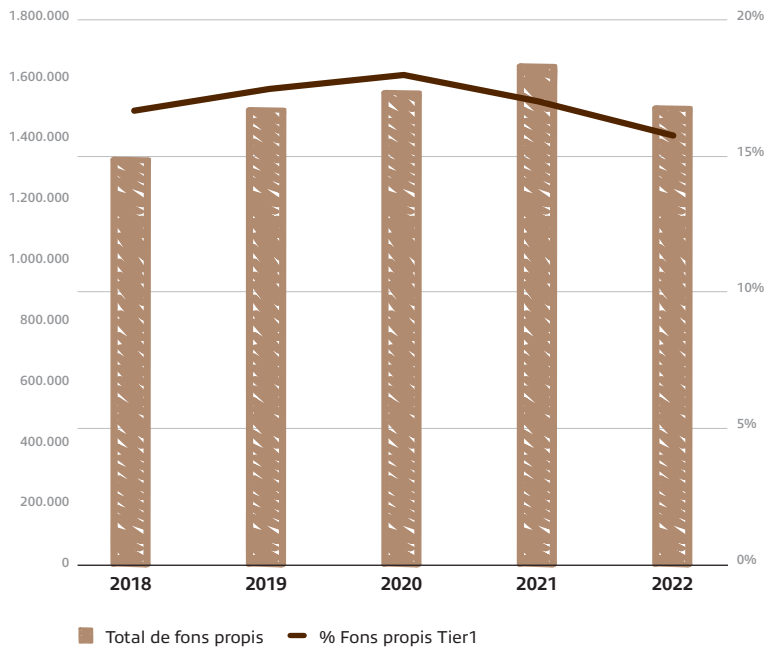

Composició del passiu agregat 2022

Evolució dels fons propis Tier1 i total de fons propis 2018-2022

(Milers d'euros)

El lleuger descens dels fons propis agregats del sector és degut a les operacions corporatives realitzades durant el 2022 dins de la plaça financera andorrana.

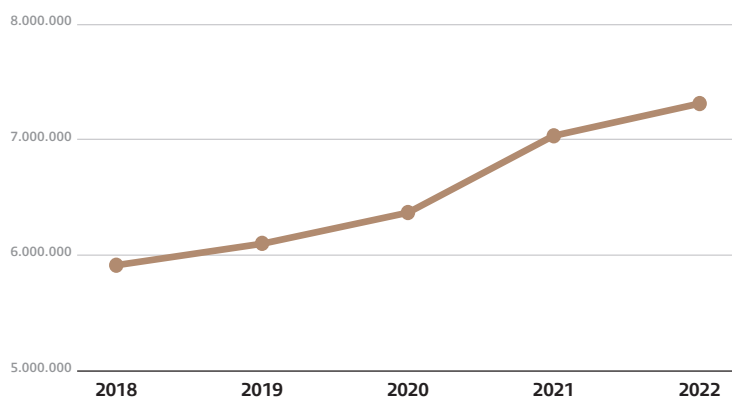
INVERSIÓ CREDITÍCIA BRUTA

L'evolució de la inversió creditícia bruta ha estat marcada principalment pels efectes del cicle econòmic i per una prudència més accentuada en la concessió d'operacions de crèdit per part de les entitats els darrers anys.

La inversió creditícia a 31 de desembre de 2022 ha estat de 7.314 milions d'euros, un 4% més que l'exercici anterior, bàsicament com a conseqüència dels crèdits llombards de la clientela de banca privada.

Evolució de la inversió creditícia bruta agregada 2018-2022

(Milers d'euros)

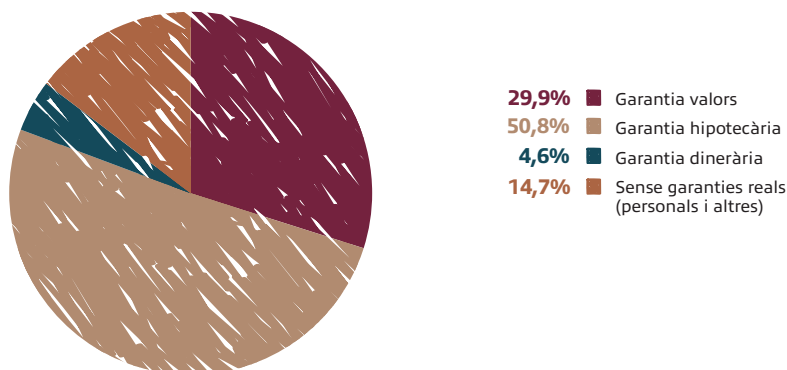

Els darrers anys la demanda d'inversió creditícia ha experimentat un creixement limitat per diverses raons, entre elles, el procés de despallanquejament viscut per les empreses andorranes i per la professionalització del sector, que ha portat les empreses a finançar els nous projectes amb els seus fons propis, així com la recent pandèmia de COVID, la qual ha minvat l'aparició de nous projectes empresarials.

L'exposició al risc es gestiona i se segueix rigorosament sobre la base d'anàlisis regulars de la solvència dels acreditats i del seu potencial per atendre els pagaments de les seves obligacions, adequant els límits d'exposició establerts per cada contrapart i utilitzant la constitució de col·laterals i

garanties a favor de l'obligat. Quant a les garanties, el total d'inversió creditícia concedida amb garanties reals és del 86%. D'aquestes, el 30% són garanties de valors, el 51% garanties hipotecàries i el 5% garanties dineràries.

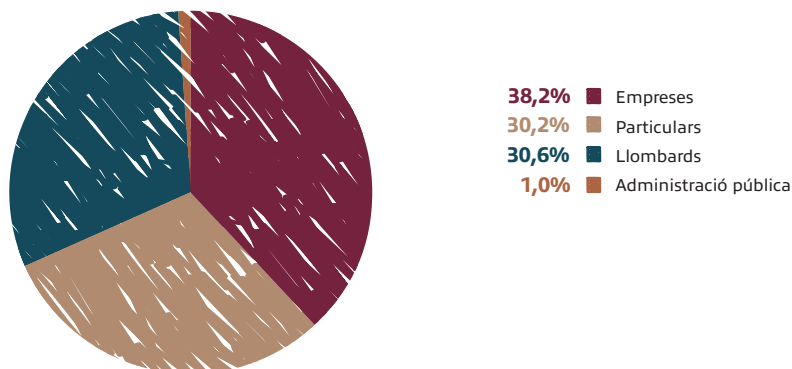
Garanties de les inversions creditícies 2022

La distribució de la cartera creditícia té un comportament molt similar al dels darrers anys. El crèdit està distribuït de la manera següent: el 38% a

empreses, el 30% a particulars, el 31% a la clientela de banca privada amb garantia de valors i l'1% a l'administració pública.

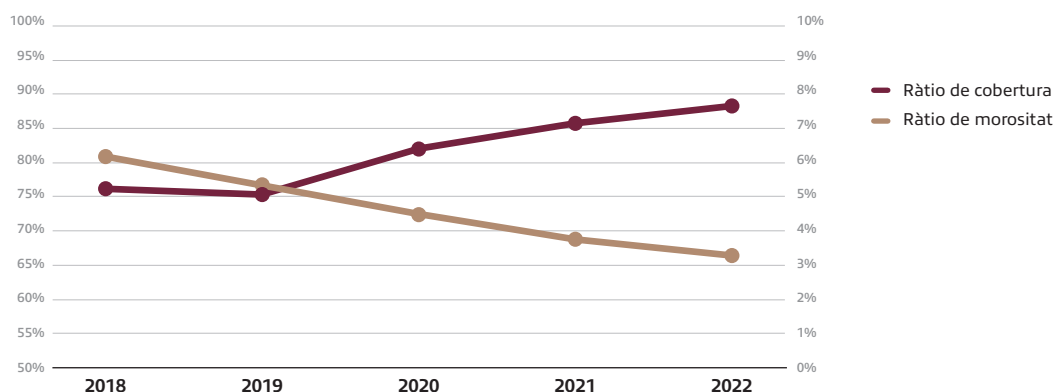
Inversió creditícia bruta agregada - Banc consolidat 2022

Respecte de la qualitat creditícia, les exposicions creditícies es classifiquen en funció del risc de crèdit en els stages següents: l'"Stage 1" és del 88% per a operacions que no presenten increments significatius del risc; l'"Stage 2" és del 9%, per presentar increments significatius del risc i l'"Stage 3" és del 3,3% per presentar dubtes raonables sobre el seu reemborsament total. La ràtio de morositat a 31 de desembre de 2022 és del 3,3%.

La ràtio de morositat s'ha reduït fins al 3,3% mentre que, gràcies a l'esforç en provisions realitzat pel sector els darrers anys, la ràtio de cobertura s'ha incrementat fins a suposar el 88% dels actius dubtosos.

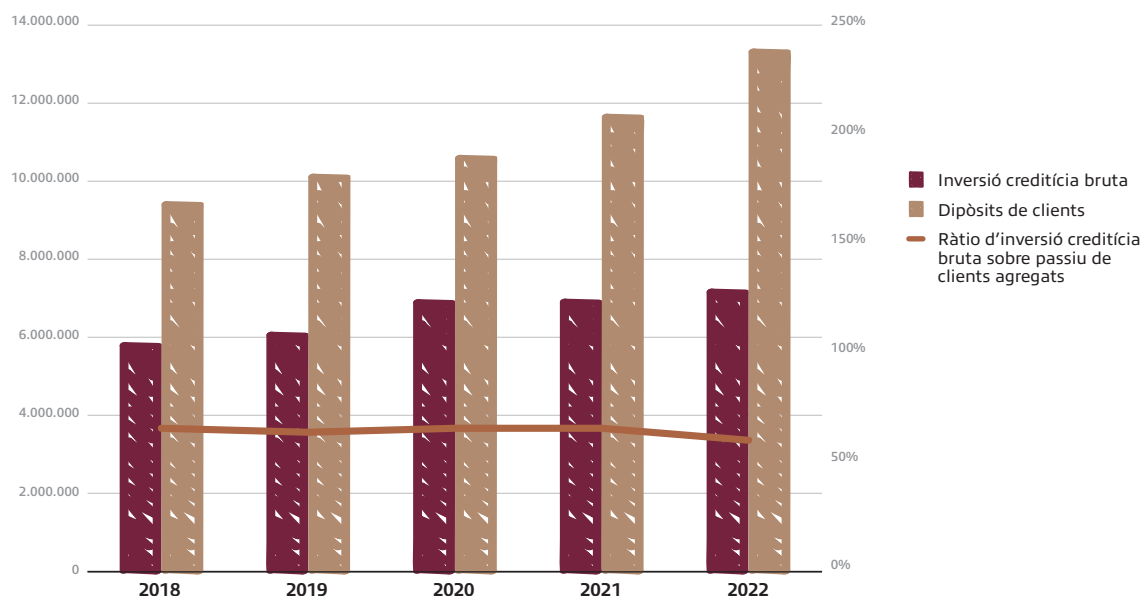
Evolució de les ràtios de morositat i de cobertura 2018-2022

La ràtio agregada d'inversió creditícia bruta sobre el passiu de clients (*loans to deposit*) es manté sobre el 50%, tret característic de la banca privada. Cal fer notar que la ràtio de la mitjana de bancs europeus és del 108%, el doble que la mitjana dels bancs andorrans, un senyal de la liquiditat de què disposen els bancs andorrans.

Evolució de la ràtio d'inversió creditícia bruta sobre el passiu de clients agregat 2018-2022

(Milers d'euros)

RECURSOS GESTIONATS AGREGATS

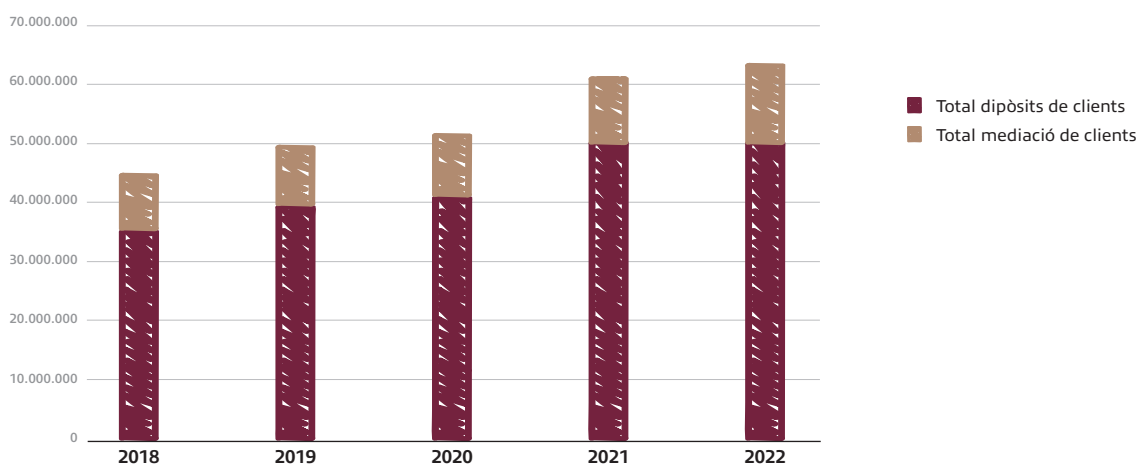
Les línies de negoci dels bancs andorrans, més enllà del seu negoci comercial, són la banca privada i la gestió de patrimonis.

Així, el total de recursos gestionats per part de la banca andorrana està format pels dipòsits de clients (balanç) els quals representen un 21% del total, i per la mediació de clients tant custodiats (fora de balanç), que representen

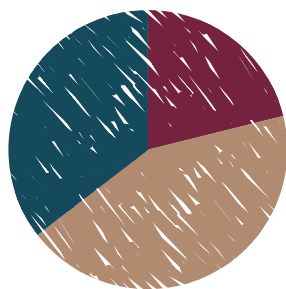
el 79% restant. A 31 de desembre de 2022, el total de recursos gestionats assoleix la xifra de 63.691 milions d'euros, un 4% superior a la del 2021. Els dipòsits de clients són de 13.451 milions d'euros a 31 de desembre de 2022, un 15% superior a l'exercici anterior i els recursos fora de balanç es veuen també incrementats en un 1%, mostra del camí de creixement del sector.

Evolució dels recursos gestionats agregats 2018-2022

(Milers d'euros)

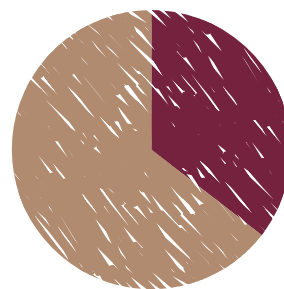

Recursos gestionats dins o fora de balanç 2022

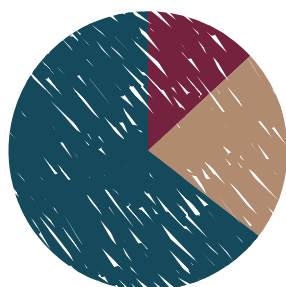
21,1% Dipòsits clients
43,4% Mediació clients (Comptes d'ordre)
35,5% Altres recursos gestionats

Recursos gestionats dipositats per l'entitat o per tercers 2022

35,5% Recursos custodiats / dipositats per tercers
64,5% Recursos custodiats / dipositats per l'entitat

Recursos gestionats per tipologia de clients 2022

13,1% Organismes d'inversió col·lectiva
22,3% Cartera de clients individuals gestionats mitjançant mandat
64,6% Altres clients individuals

COMPTES DE PÈRDUES I GUANYES CONSOLIDATS AGREGATS DE LA BANCA ANDORRANA

(Milers d'euros)

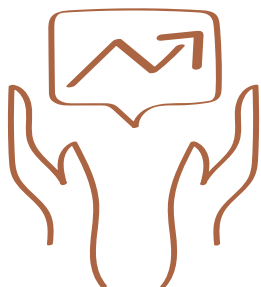
	2022	2021	Var. (%) 22-21
Ingressos per interessos	195.528	145.400	34,48%
Despeses per interessos	(49.721)	(38.116)	30,45%
Ingressos per dividends	1.634	3.727	(56,16%)
Marge d'interessos	147.441	111.012	32,82%
Comissions percebudes	425.750	439.576	(3,15%)
Comissions pagades	(121.924)	(125.935)	(3,19%)
Marge bàsic	451.267	424.652	6,27%
Guanyos o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	4.899	10.482	(53,26%)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	575	-	-
Resultat d'operacions financeres	73.871	104.168	(29,08%)
Resultats d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-
Altres ingressos d'explotació	29.105	29.378	(0,93%)
Altres despeses d'explotació	(16.653)	(15.997)	4,10%
Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurances o reassegurances	35	982	(96,44%)
Resultat d'explotació (net)	543.099	553.665	(1,91%)
Despeses d'administració	(392.702)	(378.427)	3,77%
Despeses de personal	(238.711)	(233.507)	2,23%
Altres despeses generals d'administració	(153.991)	(144.920)	6,26%
Amortització	(60.730)	(65.686)	(7,54%)
Dotacions a provisions (net)	(2.200)	(24.729)	(91,10%)
Deteriorament net d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanyos	12.696	11.438	11,00%
Deteriorament net d'inversions en negocis conjunts o associades	(776)	(47)	N/A
Deteriorament net d'actius no financers (net)	(320)	(9.551)	(96,65%)
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	7.501	11.794	(36,40%)
Participació en els guanyos o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	10.572	4.743	N/A
Guanyos o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	1.037	788	31,53%
Resultat abans d'impostos	118.177	103.989	13,64%
Impost sobre societats	(5.034)	(5.683)	(11,42%)
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	113.143	98.306	15,09%
Resultat d'operacions interrompudes (net)	212	143	48,25%
Resultat de l'exercici	113.355	98.449	15,14%
Del qual atribuïble als propietaris de la dominant	113.277	97.418	16,28%
Del qual atribuïble als interessos minoritaris	78	1.030	(92,62%)

Les dades del 2021 es presenten únicament a efectes comparatius.

Els bancs andorrans han obtingut un benefici de 113 milions el 2022, una xifra un 16% superior a la de l'exercici anterior. En un any marcat per les operacions corporatives de MoraBanc i de Creand Crèdit Andorrà, per l'increment dels tipus d'interès per part del BCE i per una forta inflació, la banca presenta una rendibilitat del 7,57%.

La millora del marge d'interessos provocada per la pujada de tipus d'interès del Banc Central Europeu ha beneficiat el marge bàsic de les entitats bancàries amb un increment del 6,27%. Les menors necessitats de provisions realitzades durant l'exercici i la moderació en el creixement de la despesa expliquen també l'increment de beneficis.

El volum de provisions realitzades durant els anys precedents, juntament amb la reducció de la morositat del crèdit i l'evolució favorable de l'activitat econòmica al llarg del 2022, han permès reduir l'import de dotacions i provisions.

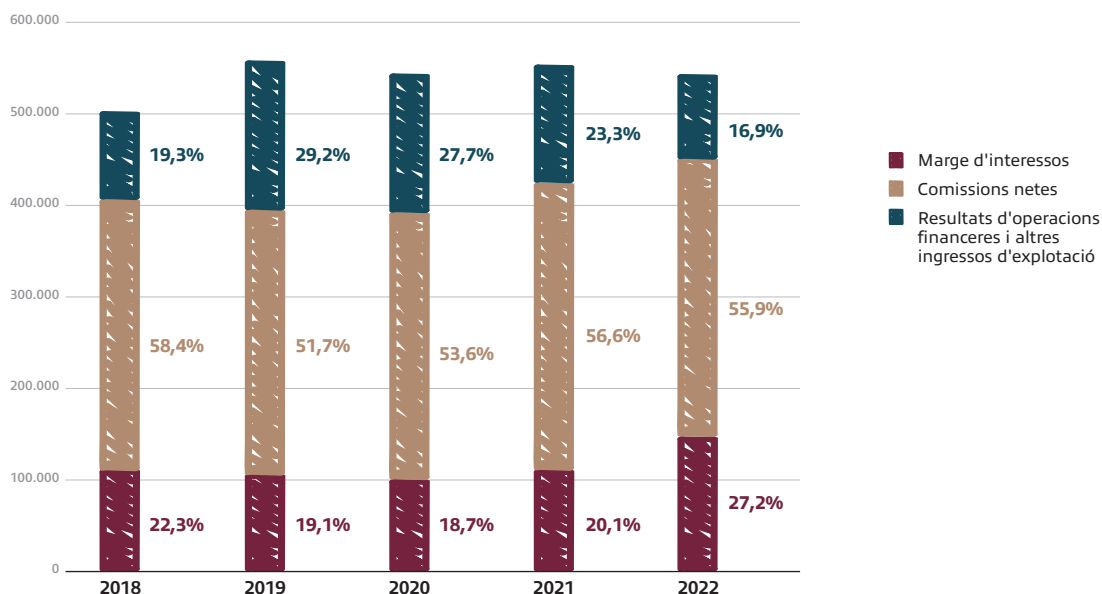
**El resultat agregat 2022
del sector ascendeix als
113 milions d'euros**

**La banca va tancar
l'exercici 2022 amb un
ROE del 7,57%**

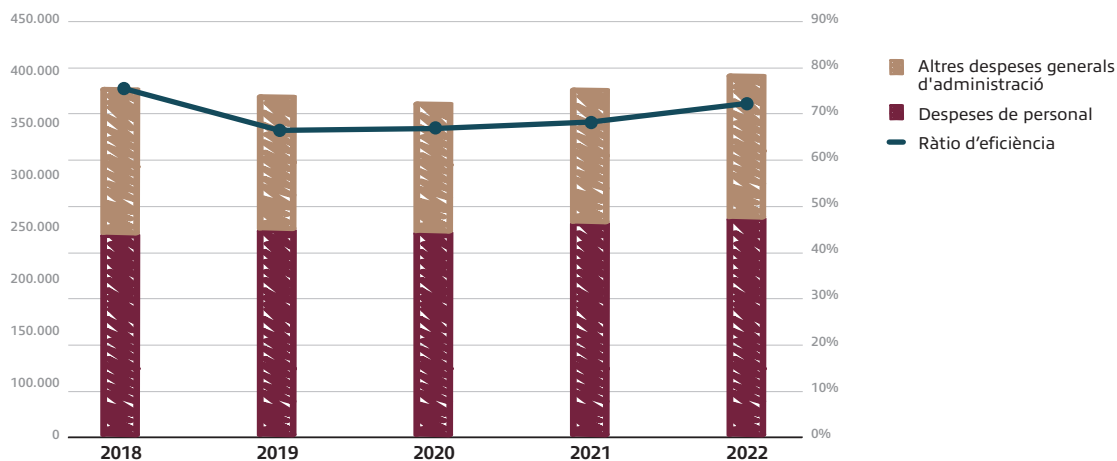
Evolució del resultat d'explotació agregat i composició 2018-2022

(Milers d'euros)

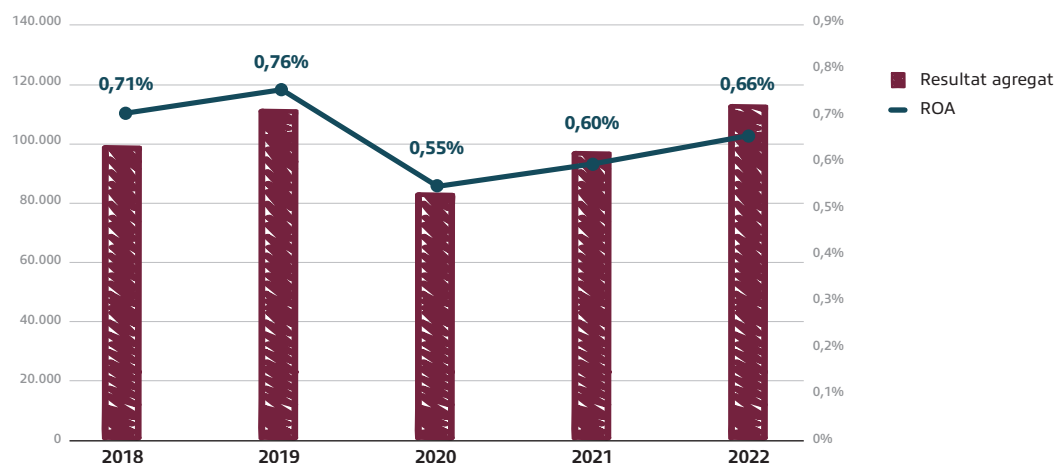
Evolució de la composició de les despeses de transformació i de la ràtio d'eficiència 2018-2022

(Milers d'euros)

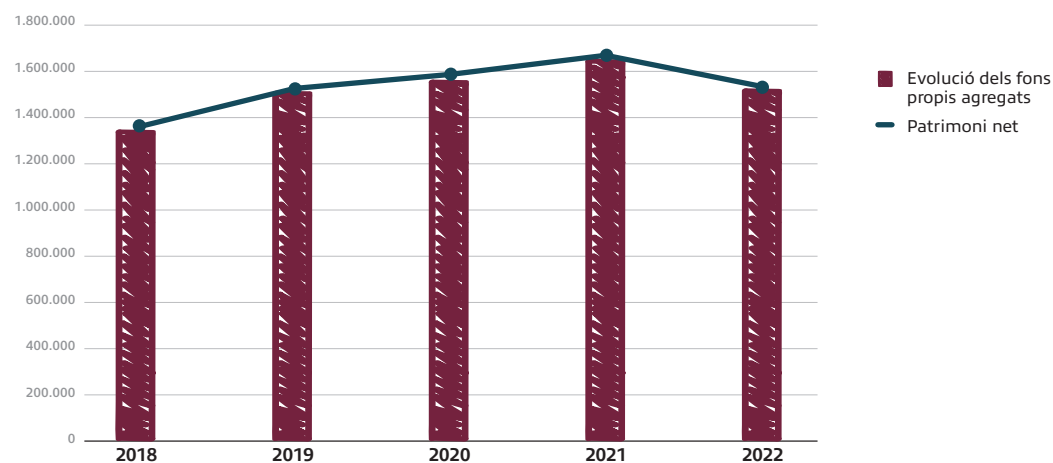
Evolució del resultat agregat i ROA 2018-2022

(Milers d'euros)

Evolució del patrimoni net i dels fons propis agregats 2018-2022

(Milers d'euros)

SOLVÈNCIA I LIQUIDITAT

La banca andorrana manté una bona capitalització de les entitats amb una ràtio de solvència CET1 (*phase-in*) del 15,76% a 31 de desembre de 2022, lleugerament inferior a la de l'exercici anterior, que era del 17%, i per sobre de la mitjana dels bancs europeus, que se situa en el 15,3% segons dades de l'EBA del desembre de 2022. Aquesta ràtio s'ha vist afectada per les operacions corporatives que hi ha hagut a la plaça. Les operacions corporatives tant a

escala nacional com internacional permeten generar creixement dins i fora de les fronteres andorranes i disposar així d'un sistema més eficient, més sòlid i amb més capacitat de resposta a la clientela.

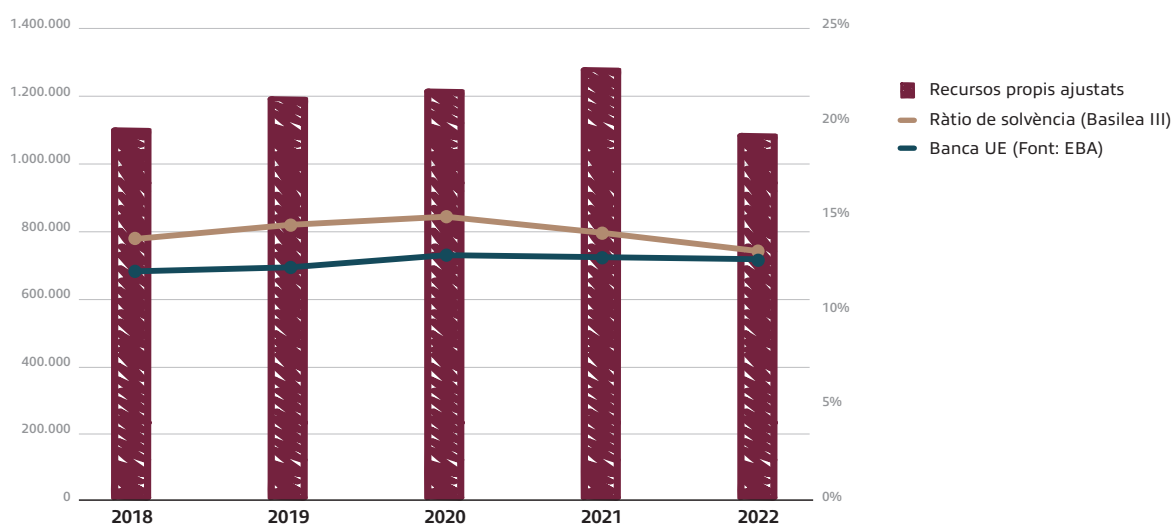
La ràtio de liquiditat (LCR) és del 201%, molt superior al mínim del 100% fixat pels reguladors europeus i superior a la mitjana dels bancs europeus que és del 164% en la data de tancament del 2022.

Solvència - Liquiditat segons Basilea III

	Solvència CET 1 (<i>phase-in</i>)		Liquiditat (<i>Coverage ratio</i>)	
	2021	2022	2021	2022
GRUP ANDBANK	14,88%	14,32%	189,50%	234,02%
GRUP MORABANC	18,74%	18,47%	307,20%	294,14%
GRUP CREAND	16,36%	15,39%	141,96%	157,71%
RÀTIO AGREGADA	17,00%	15,76%	206,06%	201,29%

Evolució de la ràtio de solvència i dels recursos propis ajustats 2018-2022

(Milers d'euros)

El Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema Andorrà de Garantia d'Inversions, regulat per la Llei 20/2018 que transposa les directives europees 2014/49/UE i 97/9/CE, permet l'homologació amb

la Unió Europea pel que fa a la protecció dels titulars de dipòsits a les entitats bancàries i d'inversions a les entitats bancàries i a les entitats financeres d'inversió del Principat d'Andorra.

Rendibilitat dels recursos propis mitjans (ROE)

	2021	2022
GRUP ANDBANK	4,71%	5,05%
GRUP MORABANC	10,09%	10,90%
GRUP CREAND	6,51%	8,09%
RÀTIO AGREGADA	6,04%	7,57%

Rendibilitat dels actius mitjans (ROA)

	2021	2022
GRUP ANDBANK	0,49%	0,47%
GRUP MORABANC	0,95%	0,89%
GRUP CREAND	0,63%	0,69%
RÀTIO AGREGADA	0,60%	0,66%

RÀTINGS

Un altre dels indicadors de la solvència de les entitats bancàries són els ràtings elaborats per agències especialitzades.

	Ràting		Agència
	Llarg termini	Curt termini	
GRUP ANDBANK	BBB	F3	Fitch Ratings
GRUP MORABANC	BBB-	F3	Fitch Ratings
GRUP CREAND	BBB-	F3	Fitch Ratings

Informe de Fitch Ratings d'octubre de 2022.

5

Regulació financera

El sector bancari és un sector altament regulat que ha viscut el procés de transformació en línia amb la normativa financera d'Europa. Els bancs andorrans gaudeixen d'unes bones ràtios de solvència i liquiditat, per sobre de la mitjana dels bancs europeus.

Monogràfics de temes rellevants

› Actualitat

Creació de reserves internacionals i accés del sistema financer a assistència en forma de provisió urgent de liquiditat

En data 24 de novembre del 2022, el Consell General va aprovar la **Llei 36/2022 de creació de reserves internacionals i accés del sistema financer a assistència en forma de provisió urgent de liquiditat**.

Aquest instrument dota de més resiliència el Principat en cas d'un xoc de liquiditat del sector financer.

Aquesta llei té per objecte desenvolupar un instrument que doti de més resiliència el Principat en cas d'un xoc de liquiditat del sector financer, donant també resposta a la necessitat identificada recurrentment tant del sector financer com de les agències de qualificació i altres organismes internacionals, de desenvolupar el mecanisme d'un prestador d'última instància que pugui atorgar ajuts en forma de provisió urgent de liquiditat per a les entitats bancàries que, tot i ser solvents, puguin necessitar de manera excepcional ajuts temporals de liquiditat.

La llei estructura un mecanisme de prestador d'última instància basat en les reserves internacionals que replica el model d'assistència de liquiditat d'emergència del Banc Central Europeu, fent-lo homologable internacionalment.

Actius digitals i blockchain

Amb la finalitat de crear les condicions òptimes perquè Andorra esdevingui un emplaçament especialment idoni per a les empreses d'innovació,

sobretot per a aquelles vinculades amb la tecnologia *blockchain*, en data 30 de juny el Consell General aprova la **Llei 24/2022 de la representació digital d'actius mitjançant l'ús de la criptografia i de la tecnologia de lliure registre distribuït i *blockchain***.

Aquesta llei ofereix un equilibri entre la innovació, el mercat, les preferències de la societat, el desenvolupament tecnològic i el marc legal, garantint l'estricta compliment dels pilars bàsics de les normes de funcionament del mercat de capitals, quant a la protecció de dades de caràcter personal, la contractació electrònica, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat, la normativa de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, entre d'altres.

Ciberseguretat

En data 9 de juny de 2022, el Consell General va aprovar la **Llei 22/2022 de mesures per a la seguretat de les xarxes i dels sistemes d'informació**. L'enclavament geopolític d'Andorra, la creixent dependència que té l'economia de les xarxes i dels sistemes d'informació nacionals i transfronterers, i les possibles sinergies en la prevenció d'amenaces i en els desafiaments que suposaran els ciberincidents, ha comportat la necessitat d'adoptar la normativa europea recollida a la Directiva (UE) 2016/1148, de 6 de juliol de 2016, sobre les mesures destinades a garantir un nivell comú elevat de seguretat de les xarxes i dels sistemes d'informació a la Unió. La llei també pren en consideració la Proposta de la Comissió Europea COM (2020) 823 final, relativa a les mesures destinades a garantir un nivell comú elevat de ciberseguretat, la qual proposa la derogació de la Directiva (UE) 2016/1148 esmentada.

Protecció de dades personals (reglament europeu GDPR)

En data 28 d'octubre, el Consell General va aprovar la **Llei 29/2021 qualificada de protecció de dades personals (LQPD)** amb la finalitat d'adoptar les noves bases establertes en aquesta matèria pel Reglament europeu 2016/679 (reglament general de protecció de dades, l'anomenat "GDPR") i la Directiva (UE) 2016/680.

En el context dels nous reptes que plantegen la imparable evolució tecnològica i la globalització, el legislador andorrà ha actualitzat la normativa relativa al tractament de dades, que tant les persones com les entitats privades i l'Administració pública andorrana han d'implementar respecte de les dades corresponents a persones físiques.

Fons Monetari Internacional

Seguint el camí que el Principat d'Andorra ha recorregut els darrers anys, de transformacions i evolució cap a la transparència i l'homologació, amb una més gran integració dins l'àmbit internacional, l'octubre del 2020 Andorra esdevingué el **190è membre de l'organisme internacional**.

Andorra és membre de l'FMI des del 2020.

Balança de pagaments

En el context de l'entrada del Principat a l'FMI, l'any 2021 es publica per primer cop al país la balança de pagaments d'Andorra. La balança de pagaments és una eina estadística que registra sistemàticament totes les transaccions econòmiques ocorregudes durant un període de temps entre un país i la resta del món.

(Milions d'euros)	2021
Balança per compte corrent	395,21
1. balança comercial	-1.122,05
2. balança de serveis	1.351,31
3. balança de rendes	213,02
4. balança de transferències	-47,07
Balança de compte de capital	0,31
Capacitat (+) / necessitat de finançament (-)	395,52
% capacitat finançament BP / GDP	14,1%

(Font: Departament d'Estadística, Govern d'Andorra)

Analitzant en detall les dades aportades per les diferents fonts d'informació, com ho són les entitats financeres del país, els diferents registres o l'Administració, es poden observar característiques i apreciar l'estat de l'economia andorrana, com per exemple que el país és exportador de serveis, importador de béns i que actualment Andorra és un país captador d'inversió estrangera.

El resultat de la balança de pagaments indica que Andorra té una capacitat de finançament internacional de 395,21 milions d'euros per a l'any 2021, una xifra que representa el 14,1% del PIB d'Andorra i que situa el Principat entre els països del món amb una capacitat de finançament internacional més important respecte del PIB.

Andorra té una capacitat de finançament internacional de 395,52 milions d'euros, una xifra que representa el 14,1% del PIB d'Andorra.

El conflicte a Ucraïna

La Llei 5/2022, del 3 de març, d'aplicació de sancions internacionals, s'aprova amb la voluntat de donar cobertura legal a l'aplicació de sancions tant a particulars com a empreses per tal que es puguin bloquejar els seus comptes o impedir que tinguin operativa amb entitats financeres dels països, i esdevenir un marc de referència en l'aplicació de sancions internacionals que neixin d'organismes com les Nacions Unides o la Unió Europea.

Les mesures restrictives poden afectar directament o indirectament el tràfic de béns, serveis, pagaments i capitals, i bloquejar actius financers com també els intercanvis científics, tecnològics, esportius i culturals. Seran aplicables tant a persones físiques com a persones jurídiques, com també a aquells estats que operin en territori andorrà.

Transformació digital

La tendència del sector bancari andorrà els darrers anys ha estat prioritzar la inversió tecnològica, especialment en projectes de transformació digital. Les principals motivacions per emprendre aquesta

transformació neixen de la voluntat de la banca d'adaptar-se als canvis d'hàbits de la clientela i fer front als nous reptes i a l'aparició de nous competidors. Aquesta estratègia per a la transformació digital endegada per la banca andorrana es va posar en valor amb la crisi de la COVID-19.

Els bancs andorrans han destinat el 2022 prop de 7 milions d'euros a impulsar aquesta transformació digital, sobretot per modificar l'arquitectura tecnològica de les empreses, avançar en la digitalització dels canals de comunicació, fer evolucionar la banca electrònica per oferir el nombre màxim de serveis en línia, i per millorar les fórmules d'identificació segura.

Aquesta inversió ha anat en paral·lel amb l'increment dels usuaris digitals de les tres entitats del país, que ha augmentat un 67% el darrer any. També cal destacar el creixement que han experimentat els usuaris d'aplicacions mòbils, amb una pujada del 24%. D'entre les operacions bancàries que es poden

fer per Internet, les que més han crescut els darrers anys són els enviaments de diners i l'operativa de valors.

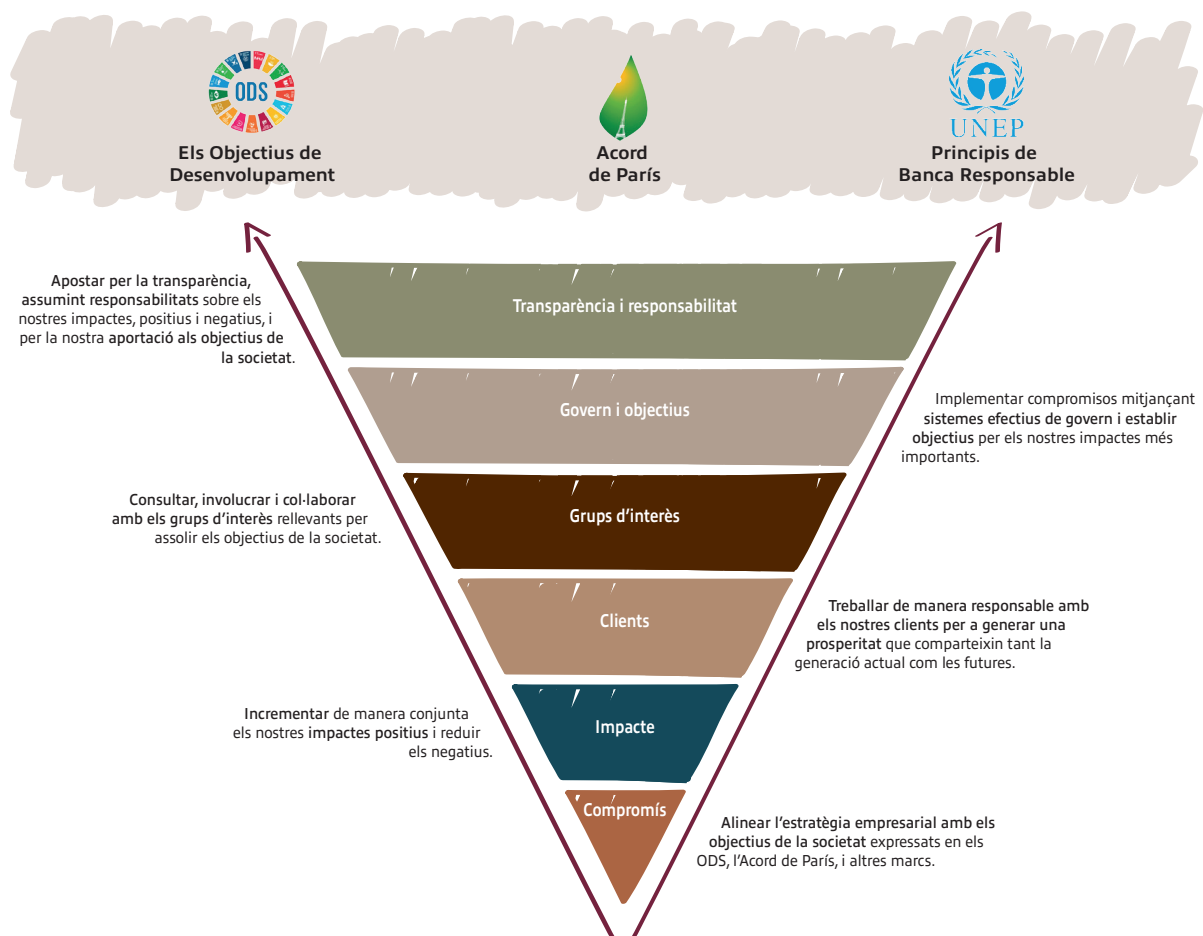
A nivell de país, el Govern, de la mà de la Secretaria d'Estat de Transformació Digital i Projectes Estratègics, ha elaborat un pla de transformació holístic que recull el conjunt d'actuacions més importants a dur a terme durant els propers anys en termes de digitalització. Aquest programa enllaça amb el Pla Estratègic H23 de Govern, que prioritza el creixement econòmic i social del país.

Sostenibilitat

Els darrers temps, la sostenibilitat ha esdevingut un signe d'identitat. La preservació del medi ambient, la lluita contra el canvi climàtic i l'assoliment d'un desenvolupament social i econòmic més equitatiu i racional han esdevingut una preocupació col·lectiva, una tendència imparable, i més encara després de viure una crisi sanitària sense precedents.

Creixement sostenible

La banca com a nexa per assolir el repte del segle XXI

La contribució de la banca andorrana a un desenvolupament més sostenible i equilibrat del món no és nova. Va lligada a la seva voluntat històrica de retornar a la societat una part dels seus beneficis en forma de suport social, els quals es canalitzen a través de la Responsabilitat Social Corporativa (RSC).

Les entitats dediquen fins al 4% dels beneficis a accions d'RSC. D'entre totes les accions, les més visibles i les que tenen una trajectòria més important són les socials, a través de contribucions en àmbits com el cultural, l'esportiu, el de la salut, el formatiu o el de suport al teixit empresarial.

**Les entitats
dediquen fins al 4%
dels beneficis a
accions d'RSC.**

› Regulació bancària

Sistemes de garantia de dipòsits i d'indemnització dels inversors

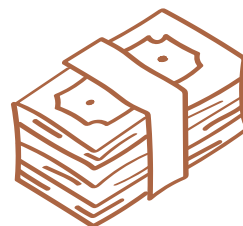
L'any 2018, el Principat d'Andorra va transposar la Directiva 2014/49/UE relativa als sistemes de garantia de dipòsits i la Directiva 97/9/CE relativa als sistemes d'indemnització dels inversors mitjançant la **Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema Andorrà de Garantia d'Inversions**.

Aquesta transposició va comportar l'adaptació comunitària del règim que ja existia a Andorra des del 2011 regulat per la Llei 1/2011 de creació d'un sistema de garantia de dipòsits per a les entitats bancàries, i homologa amb la Unió Europea la protecció dels titulars de dipòsits i d'inversions a les entitats bancàries i a les entitats financeres d'inversió del Principat d'Andorra.

Igual que la Directiva, la llei andorrana estableix un període transitori durant el qual les entitats bancàries membres del Fons de garantia de dipòsits (Fagadi) han d'aportar anualment les contribucions que determini la seva Comissió Gestora, per disposar d'uns recursos financers ex-ante d'un import equivalent al 0,8% dels dipòsits garantits amb data límit el 30 de juny del 2024.

Són obligatòriament i exclusivament membres del Fagadi les entitats bancàries autoritzades per operar al Principat d'Andorra, i en són beneficiaris els dipositants persones físiques i jurídiques, independentment de la seva nacionalitat o el seu domicili, que mantinguin dipòsits a les entitats bancàries andorranes.

L'import garantit dels dipòsits té com a límit la quantia establerta a nivell europeu, que és de 100.000 euros.

**L'import garantit
dels dipòsits
té com a límit la
quantia establerta a
nivell europeu, que és
de 100.000 euros.**

Els recursos ex-ante del Fagadi han d'arribar al 0,8% dels dipòsits garantits amb data límit 30/06/24. Addicionalment, a partir d'aquesta data, les entitats bancàries continuaran fent aportacions anuals al Fons ex-ante a fi i efecte que assoleixi un nivell de recursos financers de l'1,6% en un termini de 8 anys a comptar a partir del 2024. Aquest percentatge excedeix amb escreix el 0,8% requerit amb caràcter general per la Directiva i el 0,5% que preveu com a possible llinar per a sistemes bancaris altament reconcentrats, com el sistema bancari andorrà.

Pel que fa al sistema andorrà de garantia d'inversions (**Sagi**), la llei el manté com un sistema de garantia *ex-post*, on, a més de les entitats bancàries, també hi participen les entitats financeres d'inversió i les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva.

El règim de cobertura és de 100.000 euros per titular, per sobre del nivell de cobertura de 20.000 euros establert per la Directiva.

Al sistema andorrà de garantia d'inversions (Sagi), el règim de cobertura és de 100.000 euros per titular, per sobre del nivell de cobertura de 20.000 euros establert per la Directiva.

Recuperació i resolució d'entitats bancàries (BRRD1)

La Directiva 2014/59/UE, que regula el marc per a la recuperació i la resolució de les entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió (BRRD1), es va transposar parcialment a l'ordenament jurídic andorrà l'any 2015 mitjançant la Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries.

Amb l'aprovació de la **Llei 7/2021, de 29 d'abril, de recuperació i de resolució d'entitats bancàries i d'empreses d'inversió**, que deroga la llei anterior, es complementa la transposició de la BRRD1.

Els objectius fonamentals són tant possibilitar la resolució de qualsevol institució financera d'una manera ordenada, sense interrupció sistèmica greu, com minimitzar, tant com sigui possible, el risc per als contribuents gràcies a la protecció de les funcions que resulten crítiques per al mercat financer i l'economia real, assegurant l'assumpció de les pèrdues per part dels accionistes i creditors de l'entitat en crisi.

És imprescindible afegir que les entitats han de garantir que en cas de dificultats hi hagi un coixí (*buffer*) suficient entre el capital i els dipòsits garantits que pugui servir per recapitalitzar l'entitat des de dins, sense que els contribuents es vegin afectats ni els dipositants compromesos. La BRRD1 anomena aquest coixí "requisit mínim de fons

propis i passius admissibles" (més conegut per les sigles en anglès, MREL, *Minimum Requirements for Eligible Liabilities*), i és exigible a totes les entitats.

Aquest paràmetre és un requisit addicional i complementari dels requisits de capital, liquiditat i palanquejament per intentar garantir que l'instrument de recapitalització interna, el *bail-in*, sigui factible i creïble.

Solvència (CRD IV i CRR)

L'any 2018 va ser un any intens per al sector financer andorrà, entre d'altres raons, pel treball que va comportar la transposició de les normes integrades en l'anomenat "**paquet CRD IV**", constituït en primer lloc per la Directiva 2013/36/UE relativa a l'accés a l'activitat de les entitats bancàries i a la supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió (CRD IV) i pel Reglament UE núm. 575/2013 (CRR) i, en segon lloc, per decrets de transposició d'actes delegats i d'execució de la Comissió Europea i per comunicats tècnics del supervisor andorrà, l'Autoritat Financera Andorrana.

L'objectiu de la **Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió** és enfortir la resiliència del sector bancari i financer andorrà perquè estigui en una posició millor en cas de crisis econòmiques, com també garantir que les entitats bancàries continuïn finançant l'activitat econòmica i el creixement econòmic amb uns recursos propis adequats. Des del punt de vista de la liquiditat i el finançament, la Llei vol garantir que les entitats tinguin coixins de liquiditat suficients per fer front a possibles tensions als mercats, com també disposar d'una estructura de balanç que no descansi excessivament en el finançament a curt termini.

La Llei no es limita a la vigilància continuada de la solvència i gestió de riscos de les entitats, sinó que també regula el règim de supervisió, l'accés a l'activitat per part de les entitats bancàries, els requisits d'idoneïtat de l'alta direcció i dels accionistes amb participació qualificada, així com els requisits d'un govern corporatiu reforçat.

MiFID, abús de mercat i acords de garantia financera

El sector financer és un dels pilars principals de l'economia andorrana i està profundament interconnectat internacionalment per mitjà de la seva presència a d'altres mercats fora del Principat i també de la Unió Europea. És important per tant

que el marc jurídic andorrà compleixi amb els estàndards internacionals en matèria de regulació financera.

L'antiga Llei 8/2013 ja havia transposat gran part de les directives més amunt esmentades, de manera que ja estaven parcialment incorporades a l'ordenament jurídic andorrà. No obstant això, es fa necessària una modificació de la Llei 8/2013 per complir amb la totalitat d'aquestes directives i de les seves normes d'implementació.

En data 15 de febrer del 2019 s'aprova la Llei de modificació de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera.

Les modificacions dutes a terme suposen un avenç i constitueixen una millora en la protecció dels mercats i dels clients de serveis d'inversió. També s'introdueixen millores en la classificació de clients, deures d'informació a clients, incentius, avaluació de la idoneïtat i l'adequació, la gestió i l'execució d'ordres, els conflictes d'interès, la protecció dels actius dels clients, els registres i els mercats.

Mitjans de pagament (PSD1 i PSD2)

En virtut de l'Acord Monetari, Andorra ha transposat al seu ordenament jurídic la Directiva 2007/64/CE del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis de pagament al mercat interior. De la mateixa manera, l'Acord Monetari inclou la Directiva 2009/110/CE del Parlament Europeu i del Consell, sobre l'accés a l'activitat de les entitats de diner electrònic i al seu exercici, així com a la supervisió prudencial d'aquestes entitats.

La nova normativa té com a objectiu principal facilitar i millorar la seguretat en l'ús dels sistemes de pagament a través d'Internet i reforçar el nivell de protecció de l'usuari contra frau i abusos potencials, com també promoure la innovació en els serveis de pagament i establir un règim més protector dels drets dels usuaris en matèria de seguretat i transparència. També cobreix la prestació de dos nous serveis de pagament que no estaven previstos anteriorment, com són els serveis d'iniciació de pagaments i els serveis d'informació sobre comptes.

Tots aquests canvis s'han implementat en l'ordenament jurídic andorrà per mitjà d'una modificació de la Llei 8/2018, de 17 de maig. En data 13 de febrer del 2019 es publica el Text refós de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic (Llei PSD2).

SEPA (Single Euro Payments Area)

La zona única de pagaments en euros (SEPA pel seu acrònim en anglès) va néixer al si de la Comunitat Europea per facilitar els pagaments en euros dins d'un àmbit geogràfic supranacional. És l'àrea en què ciutadans, empreses i altres agents econòmics poden efectuar i rebre pagaments en euros a Europa, dins i fora de les fronteres nacionals, en les mateixes condicions i amb els mateixos drets i obligacions, independentment del lloc en què es trobin.

SEPA és el sistema de pagaments europeu que desenvolupa instruments, estàndards, procediments i infraestructures comuns. Aquest escenari harmonitzat implica que no existeixin diferències tècniques entre els pagaments nacionals i internacionals, atès que són processats amb la mateixa facilitat, rapidesa, seguretat i eficiència.

En el seu marc més immediat s'inclouen tres instruments: les transferències, les domiciliacions bancàries i les transferències instantànies.

El 5 de març del 2019, les entitats bancàries del Principat d'Andorra van passar a formar part de SEPA, seguint l'adhesió per part del Principat el dia 1 de març del 2019.

**Les entitats
bancàries del Principat
d'Andorra formen part
de l'espai SEPA.**

Assegurances

El juny del 2017 s'aprova la Llei 12/2017 d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra, i, el mes de desembre, el Reglament que completa la primera part del procés d'adaptació de la normativa andorrana al nou règim establert per la Unió Europea en matèria d'assegurances.

Els punts de referència d'actualització d'aquest marc jurídic són els criteris que emanen de l'Associació Internacional d'Inspectors d'Assegurances i el nou règim establert per la Unió Europea de Solvència II, regulat per la Directiva 2009/138/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 25 de novembre de

2009, així com la seva àmplia normativa de desenvolupament i les regles que dicta l'Autoritat d'Assegurances i Pensions de Jubilació.

El marc jurídic parteix de la premissa d'assumir els condicionants i la trajectòria del model actual andorrà, amb les peculiaritats derivades de la

dimensió limitada del sector; i introdueix canvis imprescindibles amb vista a garantir la transparència i la solvència del sector. El nou marc jurídic encarrega la funció de regulació i supervisió a l'Autoritat Financera Andorrana, organisme que assumeix dita tasca a partir del gener del 2018.

➤ Marc fiscal

Intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal

L'any 2014, i amb l'objectiu de lluitar contra l'evasió i el compliment fiscal, l'OCDE va aprovar el *Common Reporting Standard* (CRS), l'estàndard global de l'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal entre jurisdiccions (IAI). Aquest estàndard estableix la manera en què les autoritats competents dels països adherits a aquest estàndard s'intercanvien informació en relació amb comptes financers, de manera automàtica i anualment.

El mateix any 2014, Andorra es va comprometre a implementar el CRS, i l'any 2016 va firmar un acord d'IAI amb la UE que incorpora l'estàndard CRS.

A escala nacional es va aprovar la Llei 19/2016 amb la finalitat de regular el marc jurídic necessari per aconseguir aquest compromís d'IAI.

BEPS

L'any 2013, l'OCDE va crear el projecte BEPS, una iniciativa per combatre aquestes pràctiques d'evasió fiscal a escala internacional. Aquesta iniciativa se sotmet a una actualització constant i progressiva que es canalitza mitjançant el grup de treball creat l'any 2015 per impulsar un marc inclusiu d'implementació de mesures del projecte BEPS desenvolupant normes internacionals.

El 7 de juny del 2017, Andorra va firmar el Conveni multilateral d'aplicació de les mesures relatives

als convenis fiscals per prevenir l'erosió de la base imposable i el trasllat dels beneficis (MLI), que transposa a la normativa internacional més de 2.000 convenis fiscals a escala mundial. L'MLI ofereix als governs solucions concretes per lluitar contra les pràctiques fiscals nocives, la prevenció de l'abús de conveni i l'informe país per país, entre d'altres. Al Principat, l'MLI va entrar en vigor el dia 1 de gener de 2022.

Alhora, el 19 d'octubre de 2018, Andorra va adherir-se a l'acord multilateral de l'OCDE que permet intercanviar informació país per país amb totes les autoritats competents signatàries de l'acord (jurisdiccions recíproques). Aquest acord s'emmarca dins dels compromisos adoptats amb els estàndards internacionals i amb la posada en marxa de les reformes liderades per l'OCDE en matèria BEPS.

➤ Prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme

La prevenció i la lluita contra el blanqueig de diners o valors i contra el finançament del terrorisme són una prioritat nacional que comporta l'adopció d'iniciatives legislatives de manera periòdica considerant l'evolució dels estàndards adoptats pels organismes internacionals, com el GAFI i el Moneyval, i els compromisos de transposició de normativa de la Unió Europea que deriven de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea.

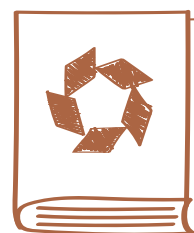
Igualment, cal destacar que el Principat d'Andorra se sotmet de manera periòdica a les avaluacions del Consell d'Europa, realitzades pel Comitè d'experts per a l'avaluació de les mesures contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme -Moneyval-, avaluacions per a les quals resulta fonamental una implementació adequada i efectiva dels estàndards internacionals en la matèria, materialitzats en les recomanacions esmentades del Grup d'Acció Financera Internacional (GAFI).

Codi deontològic

El 19 de juliol de 2022, l'Assemblea General de l'Associació de Bancs Andorrans va aprovar una actualització del seu Codi deontològic. L'actualització respon a l'evolució de la normativa i recull les recomanacions principals de conducta professional adaptades als nous estàndards

internacionals. S'articula en línia amb el marc jurídic andorrà i complementa la normativa de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, de protecció de dades, de protecció a l'inversor i de transparència fiscal.

La finalitat del Codi, adoptat de manera voluntària per totes les entitats membres de l'Associació, és establir, dins del marc de la normativa vigent en cada moment, els estàndards d'honestat, integritat, professionalitat i confidencialitat que han de guiar a les entitats en les seves relacions amb la clientela, tercers, supervisors i reguladors. La seva publicació és una mostra més de l'adaptació de la banca andorrana a un marc transparent, modern i homologat.

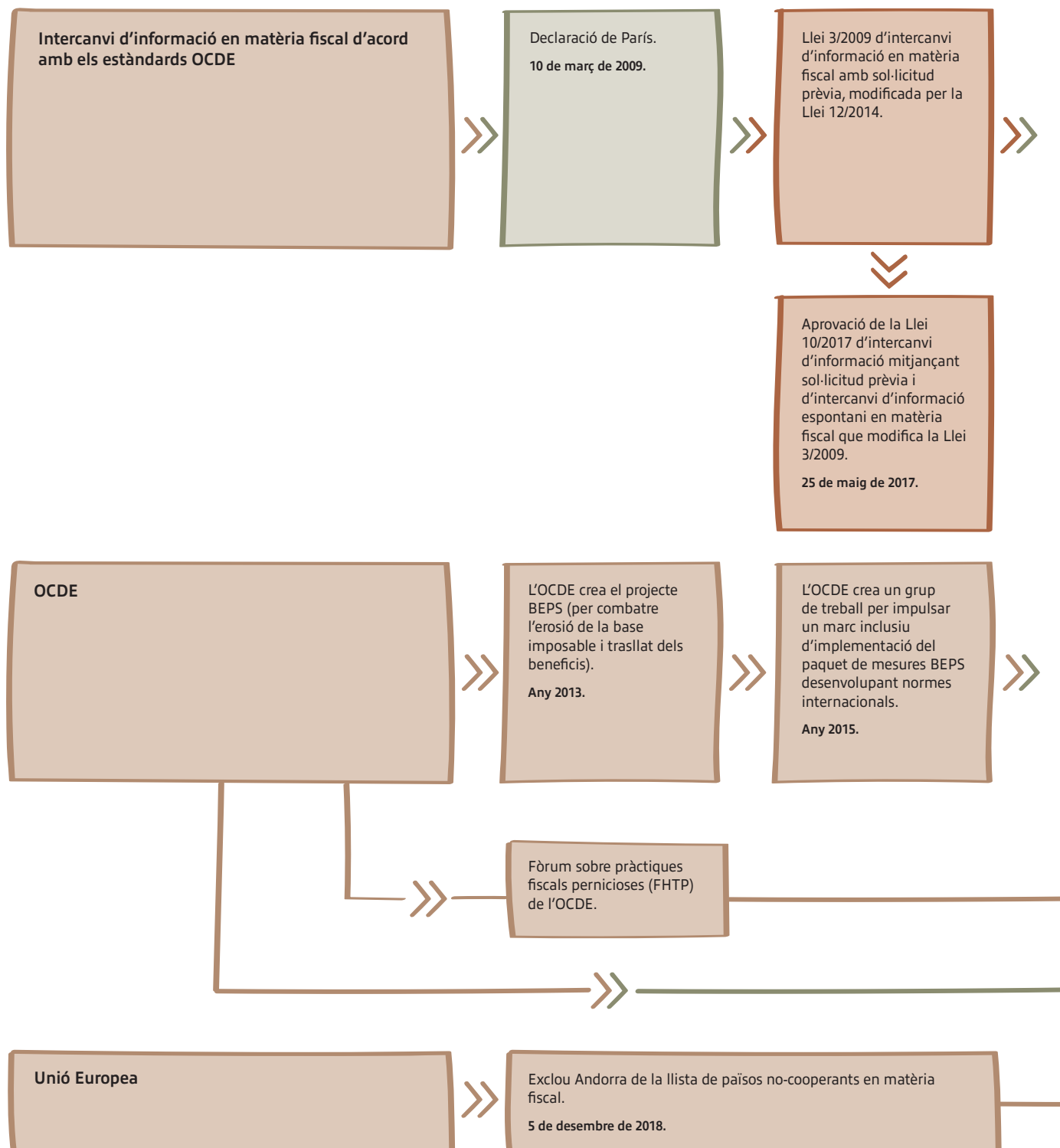

El 2022, l'Assemblea General de l'Associació de Bancs Andorrans va aprovar una actualització del seu Codi deontològic.

Legislació: Marc normatiu andorrà

› Marc fiscal

■ Normativa internacional, estàndards i recomanacions ■ Acords internacionals ■ Normativa andorrana

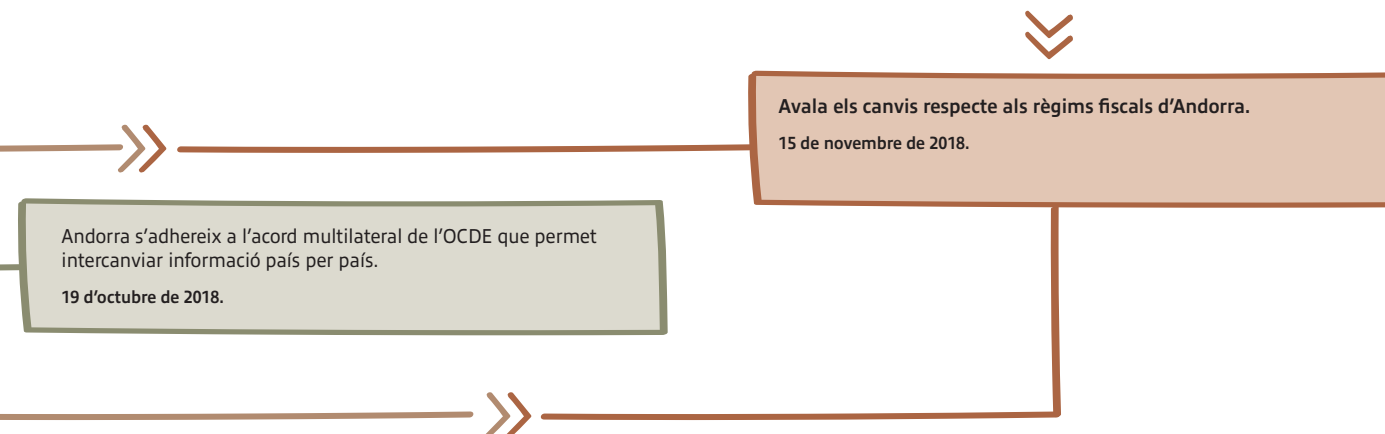
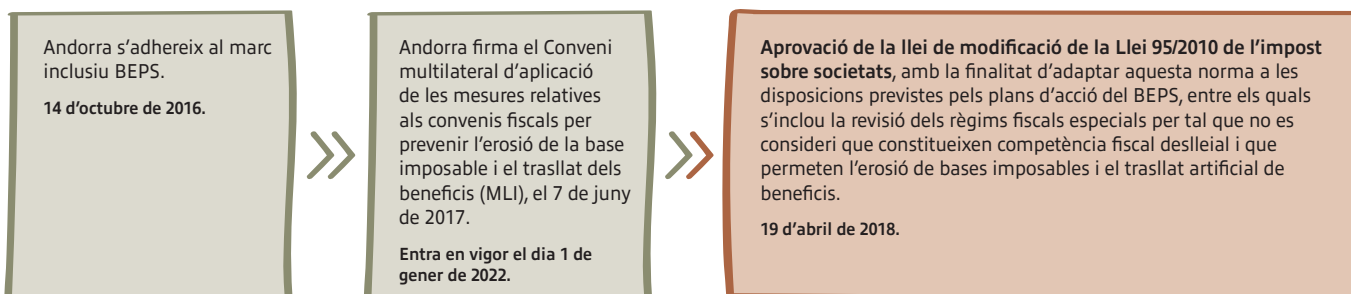

Acords d'intercanvi d'informació signats amb 24 països, entre els quals: Espanya, França i Portugal.

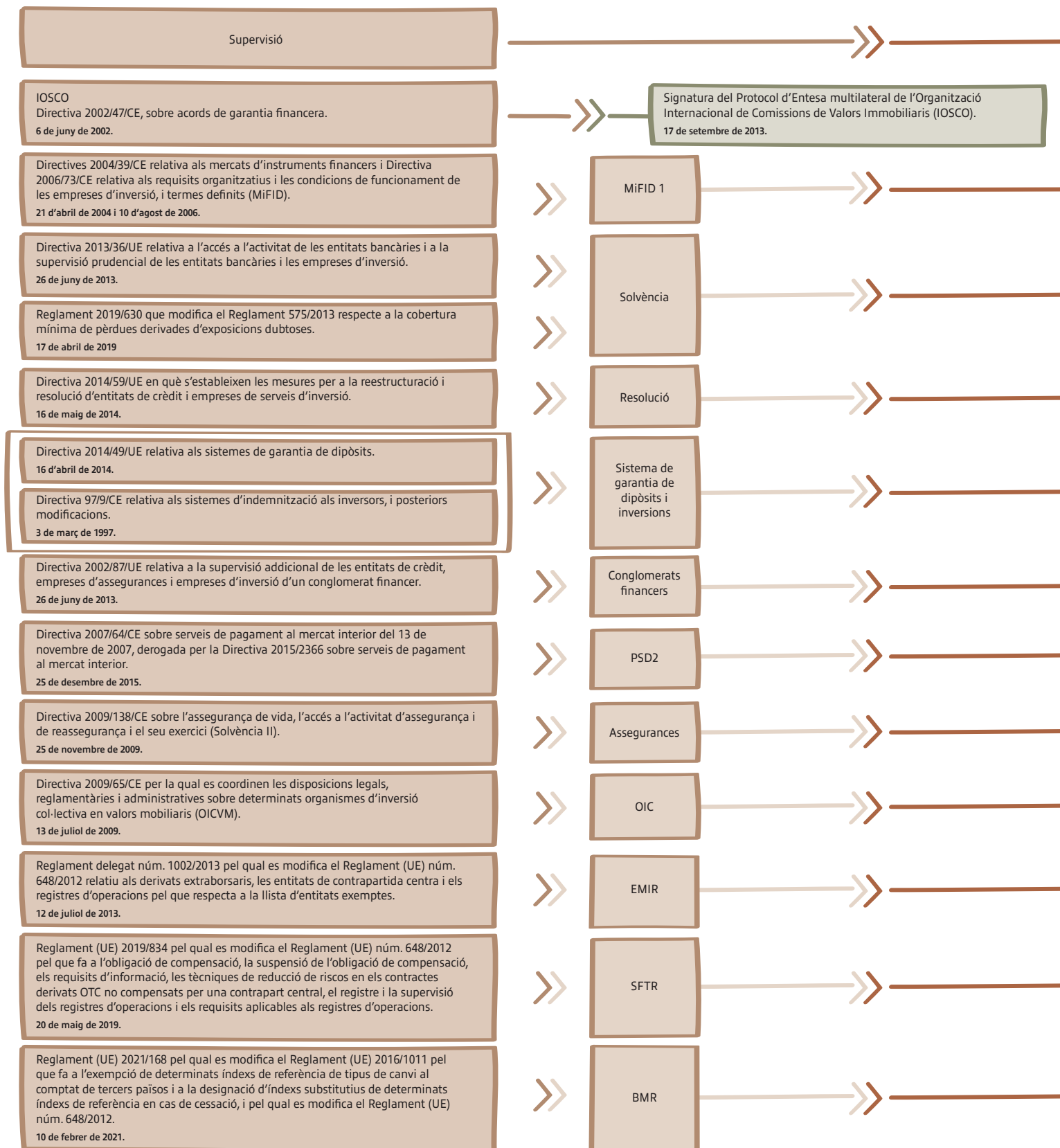
Convenis de doble imposició signats amb 13 països.

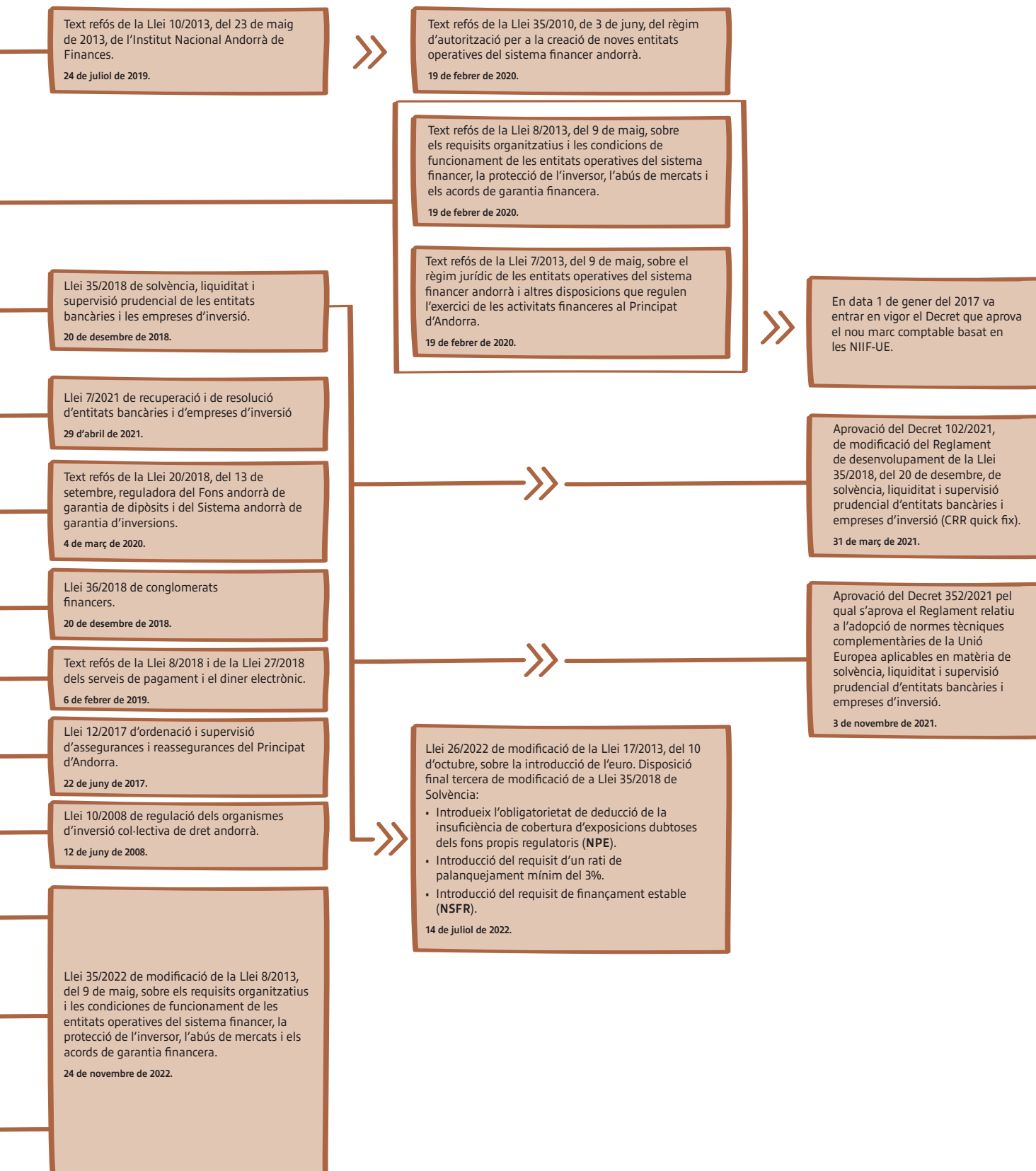
El govern del Principat d'Andorra ha rubricat 4 convenis de doble imposició pendents de ratificació i entrada en vigor: Croàcia (13/07/22), Islàndia (01/12/22), República Txeca i Mònaco (31/01/23).

► Marc financer

■ Normativa internacional, estàndards i recomanacions ■ Acords internacionals ■ Normativa andorrana

► Marc de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners i el finançament del terrorisme

■ Normativa internacional, estàndards i recomanacions ■ Acords internacionals ■ Normativa andorrana

Normativa internacional, estàndards i recomanacions

Conveni relatiu al blanqueig, al descobriment, a l'embargament i a la confiscació dels productes del crim, ratificat el 8 de novembre de 1999.

Conveni penal sobre la corrupció, fet a Estrasburg el 27 de gener de 1999, ratificat el 18 d'octubre de 2007.

Conveni internacional per a la repressió de la falsificació de moneda i protocol, fet a Ginebra el 20 d'abril de 1929, ratificat el 22 de març de 2007.

Conveni del Consell d'Europa per a la prevenció del terrorisme, fet a Varsòvia el 16 de maig del 2005; ratificat el 6 de maig de 2008.

Conveni internacional per a la repressió del finançament del terrorisme, fet a Nova York el 9 de desembre de 1999; ratificat el 12 de juny de 2008.

Informes avaluacions Moneyval

1999-2002

2002-2003

2005-2008

2011-2015

Setembre 2017: aprovació de l'informe de la 5a avaluació.

Desembre 2018-Novembre 2021: informes de progrés 5a avaluació.

Directiva 2005/60/CE, relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, de 26 d'octubre de 2005. (3a Directiva).

Directiva 2015/849, relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, de 20 de maig de 2015. (4a Directiva).

Directiva 2018/843, que modifica la 4a Directiva relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme (5a Directiva).

Directiva 2006/70/CE, relativa a la definició de persones políticament exposades i als criteris tècnics aplicables als procediments de diligència, d'1 d'agost de 2006.

Reglament 1781/2006, relatiu a la informació sobre els ordenants que acompanya les transferències de fons, de 15 de novembre de 2006.

Reglament modificat pel Reglament 2015/847, de 20 de maig de 2015.

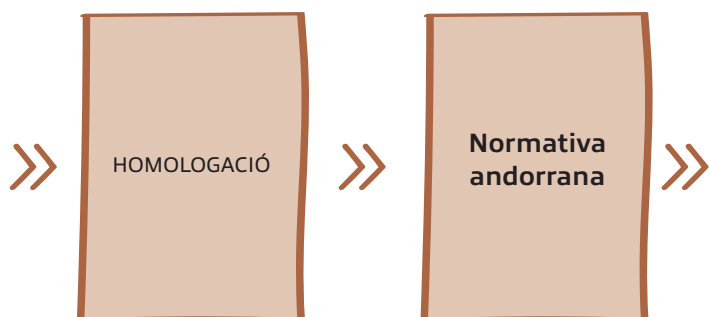
Reglament Delegat (UE) 2019/758 de la Comissió de 31 de gener de 2019 pel qual es completa la Directiva (UE) 2015/849 en allò que respecta a les normes tècniques de regulació sobre les mesures mínimes i el tipus de mesures addicionals que han d'adoptar les entitats de crèdit financeres per atenuar el risc de blanqueig de capitals i de finançament del terrorisme a determinats tercers països.

Reglament Delegat (UE) 2016/1675 de la Comissió de 14 de juliol del 2016 pel qual es completa la Directiva (UE) 2015/849 identificant els tercers països d'alt risc amb deficiències estratègiques.

Reglament (UE) 2018/1672 del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre del 2018 relatiu als controls de l'entrada o sortida d'efectiu de la Unió i pel qual es deroga el Reglament (CE) núm. 1889/2005.

Recomanacions del Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO).

Recomanacions del Grup d'Acció Financera (GAFI).

Text refós de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal. Inclou la tipificació del delictes fiscal.

25 d'octubre de 2017.

Text refós de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998.

25 d'octubre de 2017.

Llei 37/2021 de modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

16 de desembre de 2021.

Decret 76/2022 pel qual s'aprova el Reglament d'aplicació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

2 de març de 2022.

Llei de cooperació judicial internacional en matèria penal.

Reglament regulador de l'enregistrament i accés a la informació relativa als beneficiaris efectius d'entitats jurídiques.

5 de setembre de 2018.

Disposició final 4a de la Llei 26/2022 de modificació de la Llei 17/2013, del 10 d'octubre, sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea.

14 de juliol de 2022.

Cronologia d'esdeveniments rellevants en relació amb el procés de transformació d'Andorra

AD	Actius digitals
AII	Acord d'intercanvi d'informació en matèria fiscal prèvia demanda
AM	Acord Monetari
BEPS	de l'anglès « <i>Base Erosion and Profit Shifting</i> », en català «Erosió de la base imposable i trasllat de beneficis»
CDI	Conveni per evitar la doble imposició
Conveni Multilateral	Conveni relatiu a l'assistència mútua en matèria fiscal amb l'OCDE
CST	Ciberseguretat
ED	Emissions de deute
FMI	Fons Monetari Internacional
IAI	Intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal
MCAA	<i>Multilateral Competent Authority Agreement</i>
MP	Mitjans de Pagament
NIIF-UE	Normes internacionals d'informació financera adoptades a la Unió Europea
PBC/FT	Prevenició del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme
REG	Regulació
REG COVID-19	Regulació aprovada per fer front a la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2
RESL	Resiliència
RTG	Ràting
SOST	Sostenibilitat
TR	Transparència

Andorra té signats 24 AII i 13 CDI*

RTG	12 de maig	Standard & Poor's revisa la seva perspectiva d'Andorra d'estable a positiva i referma la seva qualificació de BBB+/A-2.
RTG	28 d'abril	Fitch Ratings referma la nota del Principat en A- i perspectiva estable.
REG	15 de març	Decret 127/2023 pel que s'aprova d'un programa extraordinari d'aval per comprar un habitatge per a residència habitual i permanent.
REG	19 de gener	Aprovació de la Llei 6/2023 de mesures urgents per a la millora del poder adquisitiu de la ciutadania i en matèria d'arrendaments d'habitatge
REG	19 de gener	Aprovació de la Llei 5/2023 de mesures per a la reforma de la imposició directa i de modificació d'altres normes tributàries i duaneres.

AD	1 de desembre	Aprovació de la Llei 42/2022 d'economia digital, l'emprenedoria i innovació.
REG	1 de desembre	Aprovació de la Llei 41/2022 de mesures de protecció, d'estímul del mercat i de governança en l'àmbit de l'habitatge.
SOST	24 de novembre	Aprovació de la Llei 37/2022 de mesures per respondre a les situacions de crisi energètica.
RESL	24 de novembre	Aprovació de la Llei 36/2022 de creació de reserves internacionals i accés del sistema financer a assistència en forma de provisió urgent de liquiditat.
AM	24 de novembre	Aprovació de la Llei 35/2022 de modificació de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera (EMIR, SFTR i índexs de referència).
PBC/FT	21 de setembre	Decret 377/2022 pel qual s'aprova el Reglament de la declaració de transport transfronterer de diners en efectiu.
RESL	22 de juliol	El BCE i l'AFA formalitzen una línia repo per proporcionar liquiditat en euros en cas de necessitat per part del mercat.

* El govern del Principat d'Andorra ha rubricat 4 convenis de doble imposició pendents de ratificació i entrada en vigor: Croàcia (13/07/22), Islàndia (01/12/22), República Txeca i Mònaco (31/01/23).

AM	20 de juliol	Decret 303/2022 pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 7/2021, del 29 d'abril, de recuperació i de resolució d'entitats bancàries i d'empreses d'inversió.
RTG	15 de juliol	Standard & Poor's millora el ràting d'Andorra i el situa en BBB+/A-2 amb perspectiva estable.
AM	14 de juliol	Aprovació de la Llei 26/2022 de modificació de la Llei 17/2013, del 10 d'octubre, sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea (NPE, NSFR, rati palanquejament).
RTG	8 de juliol	Fitch situa en A- amb perspectiva estable, millor nota des de que l'agència va començar a avaluar el Principat l'any 2015.
SOST	30 de juny	Aprovació de la Llei 25/2022 d'economia circular (LEC).
AD	30 de juny	Aprovació de la Llei 24/2022 de la representació digital d'actius mitjançant l'ús de la criptografia i de la tecnologia de llibre registre distribuït i blockchain.
FMI	20 de juny	El Consell Executiu de l'FMI conclou la consulta de l'Article IV de 2022 amb el Principat d'Andorra.
CST	9 de juny	Aprovació de la Llei 22/2022 de mesures per a la seguretat de les xarxes i dels sistemes d'informació.
AM	8 de juny	Decret 249/2022 pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament de la Comissió Gestora del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits.
AM	8 de juny	Decret 248/2022 pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament de la Comissió Gestora del Sistema Andorrà de Garantia d'Inversions.
TR	25 de maig	Decret 214/2022 de modificació del Reglament regulador de l'enregistrament i l'accés a la informació relativa als beneficiaris efectius en els registres d'entitats jurídiques, aprovat pel Decret del 5 de setembre del 2018.
REG	27 d'abril	Decret 171/2022 relatiu a l'aprovació del Reglament de creació i gestió de les reserves internacionals del Principat d'Andorra.
FMI	7 d'abril	L'FMI publica la declaració del personal tècnic de la missió de l'Article IV corresponent a l'any 2022.
REG	3 de març	Aprovació de la Llei 5/2022 d'aplicació de sancions internacionals en el marc de la guerra a Ucraïna.
PBC/FT	2 de març	Aprovació del Reglament d'aplicació de la nova Llei de PBC/FT.
ED	16 de febrer	Aprovació de l'emissió de deute públic "Notes sostenibles del Principat d'Andorra als mercats internacionals", per un import de 500 milions d'euros.

RTG	4 de febrer	Moody's avalua per primera vegada el Principat d'Andorra amb una qualificació Baa2 i una perspectiva estable.
Digitalització	2 de febrer	Formalització del préstec de 8 milions d'euros del Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa per finançar la digitalització.
RTG	14 de gener	Fitch Ratings referma la nota del Principat en BBB+ i revisa la seva perspectiva d'Andorra d'estable a positiva.
RTG	14 de gener	Standard & Poor's revisa la seva perspectiva d'Andorra d'estable a positiva i referma la seva qualificació de BBB/A-2.
BEPS	1 de gener	Entra en vigor el Conveni multilateral per a l'aplicació de les mesures relatives als convenis fiscals per prevenir l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis (MLI).

REG COVID-19	22 de desembre	Aprovació del Decret 424/2021 que augmenta fins al 100% els ajuts al lloguer i a les quotes hipotecàries per als locals d'oci nocturn.
PBC/FT	16 de desembre	Aprovació de la modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme (implementació de la 5a Directiva).
NIIF-UE	15 de desembre	Aprovació del Decret pel qual s'aproven determinades normes internacionals d'informació financera adoptades a la Unió Europea (NIIF-UE) que modifica el Decret del 22 de desembre de 2016.
PBC/FT	15 de novembre	Inici del III Curs de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme.
AM	3 de novembre	Aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de normes tècniques complementàries de la UE aplicables en matèria de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.
REG	28 d'octubre	Aprovació de la Llei 29/2021 qualificada de protecció de dades personals (GDPR).
REG	14 d'octubre	Aprovació de la Llei 24/2021 de les taxes d'intercanvi aplicades a les operacions de pagament amb targeta.
ED	6 d'octubre	Nova emissió internacional de deute de 175 milions d'euros amb un venciment per primer cop a 20 anys.
REG COVID-19	29 de setembre	Decret 323/2021 que regula el retorn o la conversió en préstec del deute pendent corresponent al primer i al segon programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SAR-CoV-2.

SOST	22 de setembre	Decret 303/2021 d'aprovació del Reglament del mercat nacional de compensació d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.
AM	10 de setembre	Publicació al BOPA de la modificació de l'annex de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea.
REG COVID-19	1 de setembre	El Govern prorroga el programa d'ajuts al lloguer i a les hipoteques d'oci nocturn i agències de viatges.
RTG	23 de juliol	Fitch Ratings referma la nota del Principat en BBB+ amb perspectiva estable.
RTG	20 de juliol	Standard & Poor's reafirma la qualificació d'Andorra en BBB/A-2.
FMI	14 de juny	L'FMI publica l'informe de conclusions finals sobre Andorra en el marc de l'Article IV del Conveni Constitutiu de l'FMI.
FMI	7 de maig	Publicació de la primera balança de pagaments d'Andorra.
MP	4 de maig	Entra en vigor l'esquema de domiciliacions bancàries SEPA (SEPA DIRECT DEBIT).
AM	29 d'abril	Aprovació de la Llei 7/2021 de recuperació i de resolució d'entitats bancàries i d'empreses d'inversió (BRRD1).
ED	28 d'abril	Primera emissió internacional de bons d'Andorra, verds, socials i sostenibles, per import de 500 milions d'euos.
FMI	9 d'abril	L'FMI publica les seves conclusions preliminars de la visita oficial dins del marc de l'Article IV del Conveni Constitutiu de l'FMI i valora positivament la gestió de la pandèmia i les perspectives de recuperació econòmica d'Andorra.
REG COVID-19	31 de març	Aprovació del Decret 102/2021 de modificació del Reglament CRR. Entre d'altres, transposa diferents adaptacions associades a la pandèmia de la COVID-19 en l'àmbit financer.
REG COVID-19	31 de març	Decret 101/2021 d'aprovació d'un programa extraordinari d'ajudes al lloguer i les quotes hipotecàries de negocis dedicats al lloguer i la venda de material d'esquí.
REG COVID-19	18 de març	Aprovació de la Llei 3/2021 de modificació de la Llei 16/2020, del 4 de desembre, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 que prorroga la reducció de la renda de locals fins al 30 d'abril de 2021.
NIIF-UE	24 de febrer	Decret 60/2021 que aprova noves NIIF-UE i modifica el Decret del 22 de desembre de 2016.
REG COVID-19	29 de gener	Aprovació del Decret 54/2021 de modificació del Decret del 20 de maig de 2020 d'aprovació d'un segon programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis que inclou despeses de carburants per a la locomoció i la substitució del pagament de la part patronal dels ERTO i reduccions de jornada laboral per despeses de personal. Inclou l'abast del Decret 25/2021 (operacions de lísing) i el deroga.

RTG	29 de gener	Fitch Ratings referma la nota del Principat en BBB+ i perspectiva estable malgrat la situació provocada per la pandèmia.
REG COVID-19	28 de gener	Aprovació de la Llei 1/2021 de modificació de la Llei 16/2020, del 4 de desembre, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.
REG COVID-19	27 de gener	Decret 25/2021 de modificació del Decret del 20 de maig de 2020 d'aprovació d'un segon programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis per incloure les operacions de lísing (arrendaments financers).
RTG	15 de gener	Standard & Poor's manté la nota BBB i la perspectiva estable.

COVID-19	14 de desembre	Els bancs prorroguen fins al 31 de març de 2021 el termini per sol·licitar les carències sectorials.
REG COVID-19	4 de desembre	Aprovació de la Llei 16/2020 de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.
REG COVID-19	2 de desembre	Decret d'aprovació d'un programa extraordinari d'ajudes al lloguer i a les quotes hipotecàries de sales de joc en el marc de la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2.
REG COVID-19	18 de novembre	Aprovació del Decret de modificació del Decret del 20 de maig de 2020 d'aprovació d'un segon programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2: inclou despeses de lloguer i aigua, llum, telefonia i calefacció.
REG COVID-19	21 d'octubre	Decret d'aprovació d'un programa extraordinari d'ajudes al lloguer i les quotes hipotecàries de locals comercials en el marc de la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus SARS-CoV-2.
FMI	16 d'octubre	Andorra esdevé el 190è membre del Fons Monetari Internacional.
FMI	5 d'octubre	Aprovació de la Llei 10/2020 d'adhesió del Principat d'Andorra al Fons Monetari Internacional.
RTG	31 de juliol	Standard & Poor's manté la nota BBB i la perspectiva estable.
ED	29 de juliol	Decret d'aprovació d'una emissió de deute públic a llarg termini del Principat d'Andorra per un import de 20 milions d'euros en la modalitat de bons.
NIIF-UE	29 de juliol	Decret que aprova noves NIIF-UE i modifica el Decret del 22 de desembre de 2016.
RTG	17 de juliol	Fitch Ratings manté la nota en BBB+ i la perspectiva estable.

COVID-19	11 de juny	Aprovació del conveni sectorial que permet ajornar el pagament de préstecs o crèdits a les persones afectades econòmicament pel SARS-CoV-2 (carències sectorials).
N/A	27 de maig	Andorra esdevé el 47è membre del Banc de desenvolupament del Consell d'Europa.
RTG	24 d'abril	Standard & Poor's confirma la qualificació de país en BBB/A-2 i revisa la perspectiva a estable a causa de l'impacte del SARS-CoV-2.
REG COVID-19	18 d'abril	Aprovació de la Llei 5/2020 de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària provocada per la pandèmia del SARS-CoV-2 i que deroga la Llei 3/2020 anterior.
REG COVID-19	24 de març i 20 de maig	Aprovació de dos decrets relatius a un programa extraordinari d'aval per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.
REG COVID-19	23 de març	Aprovació de la Llei 4/2020 qualificada dels estats d'alarma i emergència.
REG COVID-19	23 de març	Aprovació de la Llei 3/2020 de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.
RTG	31 de gener	Fitch Ratings manté la nota BBB+ i la perspectiva estable.
RTG	17 de gener	Standard & Poor's confirma la qualificació del Principat en BBB/A-2 i la perspectiva positiva.

PBC/FT	5 de desembre	El plenari del Moneyval aprova el 2n informe de progrés de la 5a avaluació d'Andorra.
PBC/FT	28 de novembre	Aprovació de la Llei 21/2019 de modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.
TR	12 de novembre	2a ronda de la fase 2 de l'avaluació del Global Forum: l'OCDE reconeix les millores en transparència i intercanvi d'informació fiscal i augmenta la nota del país a <i>largely compliant</i> .
AM	23 de setembre	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.
RTG	2 d'agost	Fitch Ratings referma el ràting d'Andorra en BBB+ i la perspectiva estable.
RTG	19 de juliol	Standard & Poor's millora la perspectiva sobre Andorra d'estable a positiva i referma la qualificació BBB/A-2.
REG	14 de maig	Aprovació del Reglament de l'impost sobre societats que deroga l'anterior del 2015.

REG	8 de maig	Reglament de desenvolupament de la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra, en relació amb el règim de supervisió simplificada per a les delegacions al Principat d'Andorra.
AM	3 d'abril	Aprovació del Reglament d'adopció de normes tècniques de la UE aplicables en matèria de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió (CRR).
AM	3 d'abril	Aprovació del Reglament sobre els requisits organitzatius i condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera.
AM	27 de març	Aprovació del decret pel qual s'introdueixen les normes internacionals d'informació financera en vigor a la UE, de conformitat amb el marc comptable de les NIIF-UE adaptat a Andorra.
MP	5 de març	Les entitats bancàries andorranes passen a formar part de SEPA.
MP	1 de març	Andorra passa a formar part de la zona única de pagament en euros (<i>Single Euro Payments Area - SEPA</i>).
AM	15 de febrer	Aprovació de la Llei 17/2019 de modificació de la Llei 8/2013 sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera (MiFID).
PBC/FT	11 de febrer	Publicació del 1r informe de progrés de la 5a avaluació del Moneyval.
MP	11 de febrer	<i>L'European Payment Council</i> actualitza la llista de països adherits als esquemes SEPA en què s'inclou el Principat d'Andorra.
RTG	9 de febrer	Fitch Ratings referma el ràting d'Andorra en BBB+ i perspectiva estable.
REG	1 de febrer	Entra en vigor la Llei 31/2018 de relacions laborals.
TR	23 de gener	Aprovació del decret relatiu a la nota tècnica sobre el procediment d'auditoria per als auditors externs sobre CRS.
RTG	19 de gener	Standard & Poor's afirma la qualificació d'Andorra BBB/A-2 i manté la perspectiva estable.
REG	1 de gener	Entren en vigor la Llei 32/2018 qualificada d'acció sindical i patronal i la Llei 33/2018 qualificada de mesures de conflicte col·lectiu.

AM	20 de desembre	Aprovació de la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió (CRD IV), com també de la Llei 36/2018 de conglomerats financers.
AM	12 de desembre	Decret pel qual s'aproven determinades NIIF-UE, que modifica el Decret NIIF-UE del 18 de desembre de 2016.

PBC/FT	6 de desembre	El plenari del Moneyval aprova el 1r informe de progrés de la 5a avaluació d'Andorra.
TR	4 de desembre	La UE considera Andorra un país plenament cooperant en matèria fiscal i l'exclou de la llista grisa.
MP	21 de novembre	Aprovació del Reglament relatiu al règim jurídic dels serveis de pagament i el diner electrònic i de les entitats de pagament i entitats de diner electrònic (Reglament PSD2 que revoca el reglament PSD1).
TR	15 de novembre	L'OCDE avala els canvis fets per Andorra i reconeix que no té règims fiscals potencialment perjudicials (Projecte BEPS Acció 5).
MP	25 d'octubre	Aprovació de la Llei 27/2018 de modificació de la Llei 8/2018 dels serveis de pagament i el diner electrònic (PSD2).
TR	19 d'octubre	Signatura de l'acord multilateral de l'OCDE que permet intercanviar informació país per país amb totes les autoritats competents signatàries de l'acord.
TR	18 d'octubre	Signatura de l'acord multilateral de l'OCDE en el marc del projecte BEPS.
TR	3 d'octubre	Aprovació de la modificació del Reglament de desenvolupament de la Llei IAI.
PBC/FT	21 de setembre	Segon curs de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, organitzat per Andorran Banking juntament amb la Universitat d'Andorra i la UIFAND.
AM	13 de setembre	Aprovació de la Llei 20/2018 reguladora del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema Andorrà de Garantia d'Inversions que entra en vigor el 4 d'octubre.
TR	11 de setembre	Visita del director del Centre de Política Tributària i Administració de l'OCDE, Pascal Saint-Amans, per conèixer les transformacions econòmiques i fiscals dutes a terme per Andorra. Conferència: "La Cooperació fiscal en l'entorn després de BEPS i de l'intercanvi automàtic".
PBC/FT	5 de setembre	Aprovació del Reglament regulador de l'enregistrament i l'accés a la informació relativa als beneficiaris efectius als registres d'entitats jurídiques.
RTG	11 d'agost	Publicació ràting Fitch: BBB+.
TR	26 de juliol	Aprovació de la Llei 19/2018 que modifica la Llei que amplia el nombre de jurisdiccions amb les quals Andorra intercanviarà informació a partir del 2020 (un total de 95 jurisdiccions).
RTG	20 de juliol	Publicació ràting Standard & Poor's: BBB.
TR	3 de juliol	Esmorzar col·loqui a Madrid "El sector financer andorrà a Europa" organitzat per Andorran Banking i el Govern d'Andorra.

AM	20 de juny	Aprovació del Reglament de desenvolupament de la Llei 8/2018 dels serveis de pagament i el diner electrònic i del Reglament relatiu a les normes aplicables als proveïdors de serveis de pagament per facilitar l'automatització de pagaments transfronterers entre el Principat d'Andorra i els estats membres de la Unió Europea (Reglament PSD1 i Reglament SEPA).
AM	18 de juny	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.
REG	31 de maig	Aprovació de la Llei 12/2018 que modifica la Llei 10/2013 de l'INAF. Aquesta modificació transforma l'INAF en AFA (Autoritat Financera Andorrana) i li atorga les competències de supervisor efectiu en matèria d'assegurances i reassegurances.
PBC/FT	23 de maig	Aprovació del Reglament de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.
MP	17 de maig	Aprovació de la Llei 8/2018 dels serveis de pagament i el diner electrònic (PSD1).
REG	19 d'abril	Aprovació de la Llei 6/2018 de modificació de la Llei 95/2010 de l'Impost sobre societats.
RTG	17 de febrer	Publicació ràting Fitch: BBB.
RTG	19 de gener	Publicació ràting Standard & Poor's: BBB.

TR	5 de desembre	Andorra supera l'examen de la UE i no forma part de la llista de països no-cooperants.
TR	30 de novembre	Aprovació de dues modificacions de la Llei 19/2016 d'IAI que amplien el nombre de les jurisdiccions amb les quals Andorra intercanviarà informació a partir de 2018 (41) i 2019 (73).
TR	26 - 27 d'octubre	Primera edició de l'Andorran Financial Summit.
PBC/FT	28 de setembre	El plenari del Moneyval aprova l'informe de la 5a avaluació d'Andorra.
RTG	18 d'agost	Publicació ràting Fitch: BBB.
TR	2 d'agost	Aprovació del Reglament de la Llei 19/2016 d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal.
RTG	28 de juliol	Publicació ràting Standard & Poor's: BBB.
PBC/FT	13 de juliol	Aprovació de la tipificació del delictes fiscal.

TR	28 de juny	L'OCDE premia els esforços d'Andorra i l'inclou a la llista dels països més transparents del rànquing del Global Forum sobre Transparència i Intercanvi d'Informació Fiscal.
PBC/FT	22 de juny	Aprovació de la Llei 14/2017 de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.
REG	22 de juny	Aprovació de la Llei 12/2017 d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances.
AM	19 de juny	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.
TR	7 de juny	Andorra firma el Conveni multilateral de l'OCDE d'aplicació de les mesures del Sistema Fiscal Internacional (BEPS).
TR	25 de maig	Aprovació de la Llei 10/2017 d'intercanvi d'informació mitjançant sol·licitud prèvia i d'intercanvi d'informació espontani en matèria fiscal que modifica la Llei 3/2009.
PBC/FT	6 - 17 de març	Visita <i>on-site</i> dels avaluadors del Moneyval en el context de la 5a avaluació.
RTG	24 de febrer	Publicació ràting Fitch: BBB.
PBC/FT	10 de febrer	Primer Curs de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, organitzat per Andorran Banking juntament amb la Universitat d'Andorra.
RTG	27 de gener	Publicació ràting Standard & Poor's: BBB-.
TR	13 de gener	L'Assemblea General d'Andorran Banking actualitza el seu Codi deontològic.
TR	1 de gener	Entra en vigor l'acord firmat amb la UE d'IAI.
TR	1 de gener	Entra en vigor la Llei 19/2016 d'IAI.
AM	1 de gener	Entra en vigor el Decret del 18 de desembre de 2016 que aprova el nou marc comptable (NIIF-UE).

TR	30 de novembre	Aprovació de la Llei 19/2016 d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal (IAI).
RTG	3 de setembre	Publicació ràting Fitch: BBB.
TR	28 - 29 de juliol	Ratificació del Conveni Multilateral.
RTG	29 de juliol	Publicació ràting Standard & Poor's: BBB-.

AM	23 de maig	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.
N/A	11 de maig	Vall Banc inicia operacions.
RTG	11 de març	Publicació ràting Fitch: BBB.
TR	26 de febrer	Entra en vigor el CDI entre el Principat d'Andorra i Espanya.
RTG	12 de febrer	Publicació ràting Standard & Poor's: BBB-.
TR	12 de febrer	Andorra firma amb la UE l'acord d'IAI.

TR	3 de desembre	Andorra signa amb l'OCDE l'MCAA.
TR	4 de novembre	Andorra rubrica amb la UE l'acord d'IAI.
PBC/FT	14 de setembre	Andorra aprova la 4a avaluació del Moneyval i passa a la 5a avaluació.
TR	1 de juliol	Entra en vigor el CDI entre el Principat d'Andorra i França.
AM	2 d'abril	Aprovació de la Llei 8/2015, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries.
PBC/FT		S'inicien els preparatius per a la 5a avaluació del Moneyval que es desenvoluparan al llarg de tot l'any 2016.

TR	16 de juny	Adopció de la declaració de l'OCDE relativa a l'intercanvi d'informació.
TR	Juny	Peer Reviews Fase 1 + 2 (<i>Global Forum</i>).
TR	24 d'abril	Aprovació de la Llei 5/2014 de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF).
AA	Abril	Inici de les negociacions per a un Acord d'Associació entre la UE i el Principat d'Andorra.
AM	19 de març	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.

TR	5 de novembre	Signatura del Conveni Multilateral sobre assistència administrativa mútua en matèria fiscal de l'OCDE.
TR	11 d'octubre	Mandat de negociació de revisió de l'Acord en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi.
AM	10 d'octubre	Aprovació de la Llei 17/2013 sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord Monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea.
TR	Octubre	2a Fase de l'avaluació del <i>Peer Review</i> (<i>Global Forum</i>).
N/A	17 de setembre	L'INAF és acceptat a la IOSCO com a membre de ple dret.
TR	1 de gener	Entra en vigor la Llei 11/2012 de l'Impost General Indirecte (IGI).

REG	21 de juny	Aprovació de la Llei 10/2012 d'Inversió Estrangera liberalitzant-la al 100%.
PBC/FT	Març	Inici de la 4a avaluació del Moneyval.

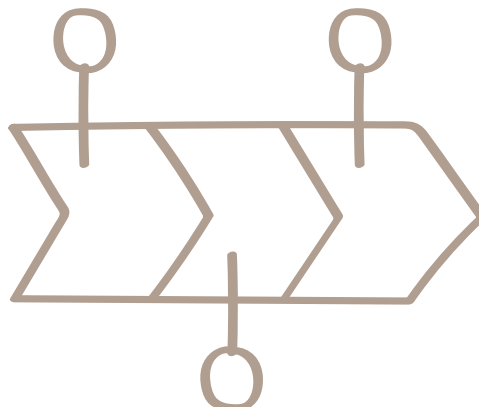
TR	Agost	1a Fase de l'avaluació del <i>Peer Review</i> (<i>Global Forum</i>).
AM	30 de juny	Andorra signa l'Acord Monetari amb la Unió Europea per convertir l'euro en moneda oficial del Principat d'Andorra.
N/A	4 d'abril	<i>Memorandum of Understanding</i> firmat entre l'INAF i el Banc d'Espanya establint un protocol de col·laboració entre les dues autoritats.

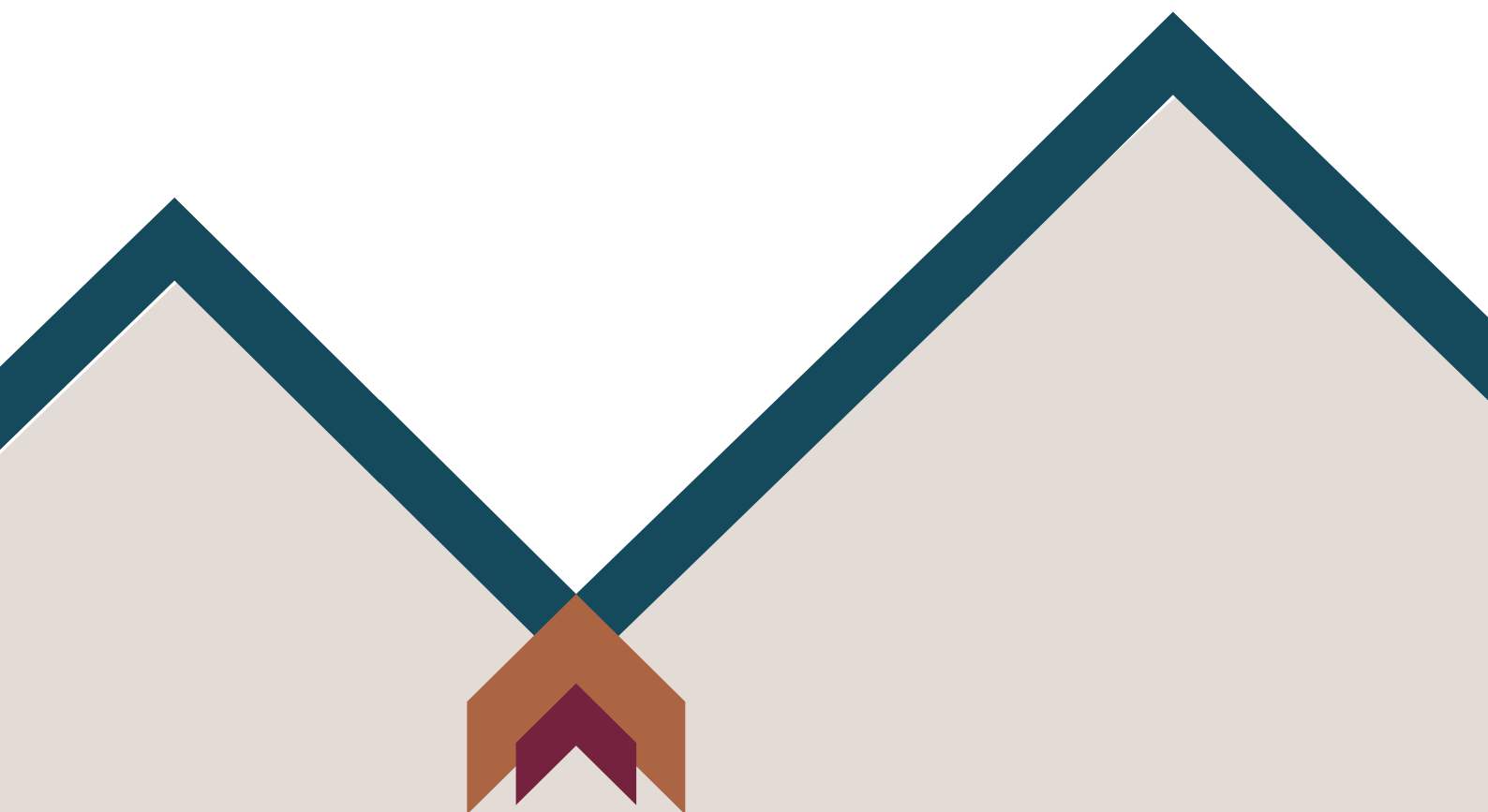

TR	29 de desembre	Aprovació d'un impost sobre les societats (IS), sobre la renda de les activitats econòmiques (IAE) i sobre la renda dels no-residents fiscals (IRNR).
----	----------------	---

TR	7 de setembre	Aprovació de la Llei 3/2009 d'intercanvi d'informació en matèria fiscal amb sol·licitud prèvia.
TR	10 març	Andorra signa la Declaració de París que fixa un calendari de reformes legislatives per facilitar els requeriments de l'OCDE en matèria de transparència.

Andorran Banking
Associació de Bancs Andorrans

www.andorranbanking.ad